

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 756-722 Telex: 22-4371

600084

Belföldi hírek

budapest, 1986. március 19.

bel

s z e r d a

sb0001 4 150 mtib1001

csütörtökön beköszönt a csillagászati tavasz

1986. március 19. - március 20-án, csütörtökön 22 óra 04 perckor beköszönt a csillagászati tavasz, napéjegyenlőség alakul ki földünkön, ez azt jelenti, hogy bolygónk északi és déli féltekén egyaránt 12 óra lesz a nappal és 12 óra az éjszaka, ettől kezdve földünk úgy fordul tengelyével a nap körül, hogy az északi félteke kapja a több fényt és meleget, délen pedig ősz kezdődik.

az első csillagászati tavaszi napon március 21-én pénteken 5 óra 47 perckor kel a nap és 17 óra 57 perckor nyugszik. Látszólag 10 perccel hosszabb lesz a nappal mint az éjszaka, az eltérés a légkör rénytöréséből adódik, a nap lebukása után ugyanis néhány percig még látható az égen.

az első tavaszi holdtölte március 26-án lesz, ezért a szokásoknak megfelelően ennek a hétnek a végén ünnepeljük a nuszvétot. /mti/

til/sl li olt
00.10 190386 0877

sb0002 4 150 mtib1002

vizkövet furnak az olajbányászok

1986. március 19. - az elmúlt hetekben lezajlott emlékezetes fábiansebestyéni gőzkitörés helyszínén, a 4-es számú kútnál újabb meglepetés várta az olajbányászokat: a kitörés néhány hetes időtartama alatt olyan vastag vízkő rakódott a 190 milliméteres belső átmérőjű béléscsőre, hogy nem fogadta be a munka folytatására szolgáló furóberendezéseket. ezért szinte példátlan feladatot kellett megoldaniok: újra nekiláttak a már egyszer lemélyített kút furásához. ezúttal azonban nem talajban, hanem vízkőben haladt a furó. a hatalmas nyomással a felszínre tört forróvíz só tartalma ugyanis hasonló volt a tengervízhez, kalciumkarbonát tartalma pedig olyan nagy, mint azoké a vízcseppeké, amelyekből a cseppkövek épülnek a barlangokban. a só és a kalciumkarbonát felfelé haladva kivált, és 1.100 méter mélységig rárakódott a béléscső falára.

a szegedi üzem legkiválóbb csapata, ocskó ferenc főfurómester vosztek nevű brigádja három hétig furta egy rd 60-as berendezéssel a „cseppkövet”, ezzel a teljesítménnyel máshol csaknem két nagymányos olajkutat mélyítették volna.

a geológusok szerint azonban a kút megéri a nagy befektetést, hiszen a szeizmikus mérések szerint szénhidrogéneket rejt a fábiansebestyéni föld mélye. a furást most tovább folytatják egészen az eredetileg tervezett 4.400 méterig. lent 50 méteres cementdugóval elzárják a béléscsövet, s megvizsgálják, hogy nem sérült-e meg a kitörés idején. amennyiben a cső hibátlan, akkor lebocsátják a robbanótöltetes „puskát”, s belövésekkel, a cső perforálásával állapítják meg a szénhidrogén tároló rétegek helyét. mindez még több hónapi tartó feladatot jelent a kiváló brigádnak, illetve a geológusoknak. /mti/

dob/f/kö kz olt
00.11 190386 1746

-.-

sb0003 4 150 mtib1003

külkereskedelmi szakszótár jelent meg

1986. március 19. - a magyar kereskedelmi kamara külgazdasági tezaurusz /szakszótár/ címmel új kiadványt jelentetett meg, amely a külkereskedelem által használt általános és speciális fogalmak, valamint a kapcsolódó pénzügyi, banki, fuvarozási, biztosítási, szállítmányozási, marketing, vám stb. kifejezések magyarizációját tartalmazza. a 900 oldalas, lexikon jellegű ismertető egységes szakszótárként segítséget nyújt a külgazdaság bonyolult összefüggésrendszerében történő eligazodáshoz. a könyvben előforduló fogalmak kapcsolatrendszerét grafikusan is ábrázolják, s az ábrákat magyarizáció egészíti ki. az egyes fogalmak, azok szinonimái, s a kapcsolódó magyarizációk nemcsak magyarul, hanem négy idegen nyelven is megtalálhatók.

a szakmai anyag összeállításakor a szerkesztők figyelembe vették a nemzetközi tapasztalatokat; így a kgtst külkereskedelmi állandó bizottsága külkereskedelmi okmányokat egyesítő és egységesítő munkacsoportjában, valamint az ensz-egb kereskedelemfejlesztő bizottságának illetékes munkacsoportjában kidolgozott ajánlásokat.

a kiadványban ismertetett fogalmakat egységes kódrendszerrel látták el. ez lehetővé teszi, hogy a felhasználók - számítógép segítségével - gépesített vállalati szakmai információs rendszert alakítsanak ki. /mti/

pf/ll/kö jf cl olt
00.11 190386 1346

-.-

sb0004 4 150 mtib1004

javuló munkakörülmények a videotonban

1986. március 19. - újabb rakodó- és emelőgépek beszerzésével csökkentik a nehéz fizikai munkát, korszerűsítik több üzemcsarnok szellőzését, s újabb ezer dolgozó részére teremtenek a korábbinál csendesebb munkahelyet a székesfehérvári videoton elektronikai vállalatnál. a több mint 19 ezer dolgozót foglalkoztató nagyüzemben figyelmet fordítanak a munkakörülmények javítására. az idén 26 millió forintot költenek erre a célra. egyebek között korszerű világítótesteket szerelnek fel, új műszaki megoldások bevezetésével, valamint a meglévő berendezések felújításával csökkentik a zajt a televíziógyár színes és végszerelő üzemében, a sárbogárdi alkatrészgyártó csarnokban, valamint a rádió és a számítástechnikai gyár egyes részlegében. több helyre hatékonyabb

szellőzőberendezéseket vásárolnak, a sárbogárdi gyáregység tmk-részlegénél pedig megkezdik az ivó- és szennyvízhálózat kiépítését.

mindezekkel az idén több mint kétezer dolgozójának a munkakörülményeit javítja, korszerűsíti a videoton. /mti/
dáv/fné/kö kz olt

00.12 190386 1078

-.-

sb0005 4 150 mtib1005

értékmentő üzem

1986. március 19. - értékmentő üzem hoztak létre a székesfehérvári alba regia állami építőipari vállalatnál. a munka közben megsérült anyagok - ajtók, ablakok, beépítésre váró butorok, fémszerkezetek, épületgépészeti berendezések - felkutatása, javítása vagy felujtása, majd értékesítése a feladata. korábban ezeket az anyagokat selejtezték és jóval értéken alul adták el. az értékmentő üzem a vállalat központi telepén működik. öt főállású dolgozója van, de rajtuk kívül nyugdíjasokat, csökkent munkaképességűeket is bevonnak a munkába. az értékmentők önelszámoló egységként dolgoznak, a megmentett érték hasznából közvetlenül is részesülnek.

az építővállalat az 1986-os esztendőre tervet is készített az értékmentő üzem részére. az egymilliárd forintnyi éves anyagfelhasználás egy százalékát, tehát az idén körülbelül 10 millió forint értékű anyagot kell megmentenie. /mti/
sas/fné/kö kz olt

00.12 190386 0933

-.-

sb0006 4 150 mtib1006

rekonstrukció az állami gazdaságok halastavain

1986. március 19. - az állami gazdaságok - amelyek a hazai halhus-termelés több mint kétharmadát adják - 15 ezer hektáros tóterületüket a hetedik ötéves terv időszakában 5 százalékkal növelik. ilymódon nagyobb részt vállalnak majd a lakossági ellátásból és az exportból. az állami nagyüzemekben az elmúlt öt évben átlagosan évente 13 ezer tonna halat fogtak ki, ezt a teljesítményt 1990-ig egyebek között a technológia korszerűsítésével mintegy 12 százalékkal növelik.

az állami nagyüzemek haltenyésztése az elmúlt 2-3 évben elmaradt a várakozástól, az előirányozottnál kevesebb halat emeltek ki a tavakból. a termelés visszaesését a növényevő halak exportjának teljes megszűnésével és a ponty iránti külföldi megrendelések csökkenésével magyarázzák. tény azonban az is, hogy számos gazdaságban mindeztideig nem alakították ki a halászatban dolgozók érdekeltségi rendszerét. ennek bevezetésétől várják egyfelől az eredmények javulását. ugyanakkor a pm és a mém együttes rendelete 8 százalékos termelői árkiegészítést tesz lehetővé, illetve kedvezőbb nitelezési feltételeket biztosít a halastavak beruházási munkáihoz. a gazdaságok csaknem 600 hektáron tervezik a tavak rekonstrukcióját. a felujtásra illetve a gépi berendezések korszerűsítésére, eszközök vásárlására az elkövetkező öt évben mintegy 120 millió forintot költenek. javítani akarják a tenyészanyag és az ivadék-ellátást is. a szaporító-telepek munkáját az eddiginél jobban összehangolják, ezzel is segítik az „alapanyag-ellátás” javítását, a halállomány növelését. /mti/
fi/cl jf cl olt

00.13 190386 1617

-.-

sb0007 4 150 mtib1007

vetőmag-export

1986. március 19. - hat országba - csehszlovákiába, franciaországba, lengyelországba, az ndk-ba és az nszk-ba, továbbá a szovjetunióba - szállítanak ezekben a napokban kukorica-vetőmagot a nádmezővásárhelyi tangazdaság hibridüzeméből. a legnagyobb tételeket az ndk-ba irányítják. ez összefügg azzal is, hogy immár másfél évtizede kölcsönösen hasznos kooperáció alakult ki a magyar és az

ndk-beli kukoricanevelők - a szegedi gabonatermesztési kutató intézet, valamint a bernburgi növénynevelési intézet között, a vetőmag magyarországi megtermeltetése viszont azért előnyös sok más ország számára, mivel nálunk, főként csongrádban, különösen kedvezőek ehhez a talaj- és éghajlati viszonyok. külföldön elismert a vetőmagtermelés hazai technológiája is. /mti/

tób/kz cl olt
00.14 190386 0801

-.-

sb0008 4 150 mtib1008

munkában a csányi dinnyések

1986. március 19. - munkához láttak a csányi dinnyések, a közkedvelt nyári gyümölcs termelésének hazai mesterei. a heves megyei község lakóinak nagyrésze már elhagyta otthonát, hogy a korábban megkötött szerződésnek eleget téve a gondozásra vállalt dinnyeföldek közelébe, legtöbbször közvetlenül a tábla szélére települjön. hajdan a dinnyések földkunyókban laktak, ujabban vikendházat szerelnek össze maguknak előregyártott elemekből, vagy kényelmes lakókocsit húznak a dinnyeföld szélére. tavasztól őszig - 6-8 hónapig - laknak benne.

a kitelepüléssel egyidejűleg a munka is megkezdődött. a dinnyemagot már szinte mindenütt elvetették: nem szabadföldbe, hanem fólia alá, gyepkockába. így aztán, ha a talaj felmelegszik, gyorsan szabadföldi helyére ültethetik a palántákat. /mti/

kov/kz cl olt
00.14 190386 0845

-.-

sb0009 4 170 mtib1009

szarvaskoronák

1986. március 19. - vas megye területének 27 százaléka vadban gazdag erdő. a legértékesebb nagyvadak, a szarvasbikák, március végéig minden évben elhullatják fejdíszüket. ezeket összegyűjtik, s egy részükből különféle használati és dísz tárgyakat készítenek. a trófeák méretéből, súlyából és alakjából szinte pontosan lehet következtetni az állomány minőségére és összetételére. ez pedig a tervszerű vadgazdálkodás egyik alapfeltétele. vas megyében az őrség hatalmas erdősegein kívül rendszerint vasvár, jánosháza és kemenesmagasi környékén találják a legszebb agancsokat. az öreg korona elhullatása után a gimszarvasok fején nyomban megjelenik és általában 140-160 nap alatt tökéletesen kifejlődik az új. /mti/

lér/kz cl olt
00.15 190386 0753

-.-

sb0010 4 130 mtib1010

az európai amerikanisták szövetségének konferenciája

1986. március 19. - az európai amerikanisták szövetsége március 24-27. között budapesten rendezi nemzetközi konferenciáját.

az european association for american studies /eaas/ az európai egyetemeken és más kutatóhelyeken működő amerikanista szakemberek nemzetközi szervezete. két évenként rendez tudományos eszmecsereket, s első ízben tart ilyen összejövetelt szocialista országban. a tanácskozás témája ezúttal az egyesült államok korai társadalom-, művelődés- és politikatörténete, s címe ennek megfelelően „a korai köztársaság: egy nemzet születése, egy kultúra születése... a tanácskozásra eddig már több mint háromszáz külföldi és hatvan magyar szakember jelentkezett, ez jól tükrözi a rendezvény iránti érdeklődést.

a konferenciának - amelynek szervezője a magyar tudományos akadémia nyelv- és irodalomtudományok osztálya, az eötvös loránd tudományegyetem angol tanszéke és a debreceni kossuth lajos tudományegyetem angol tanszéke - az mta székháza ad otthont.

a nemzetközi tanácskozáson megemlékeznek arról is, hogy a budapesti angol tanszék idén ünnepli fennállásának 100. évfordulóját. /mti/

na/ka km li olt
00.15 190386 1202

-.-

sb0011 4 160 mtib1011

számítástechnikai klubok komárom megyében

1986. március 19. - számítástechnikai klub nyílt a dorogi józsef attila művelődési központban, a dorogi szénbányák vállalat és a tit megyei szervezete által vásárolt és ott elhelyezett 10 hazai és külföldi gyártmányú számítógépet, minimális díj ellenében bárki használhatja. a dorogi szénbányák már korábban is szervezett tanfolyamokat, s ezeken 120 dolgozója tanulta meg a programozás alapelveit, az ő továbbképzésüket is szolgálja az új klub, amely iránt a bányászváros más üzemében, az iskolákban és a lakosság körében is nagy az érdeklődés. mivel a megye más településein is sokan keresik a számítástechnika megismerésének lehetőségeit, a tit és a neumann jános számítógéptudományi társaság megyei szervezete a vállalatok segítségével megkezdte a számítástechnikai klubok megyei hálózatának a kiépítését. dorogon kívül eddig tatán, almásfüzitőn, kisléren, oroslányban és tatabányán nyitottak ilyen klubot, s ezekben együttesen 30 magyar és angol gyártmányú számítógépet helyeztek el. a klubok egy részét az iskolákban rendezték be, de ezek működése is teljesen nyitott, bárki - gyermek és felnőtt - látogathatja őket. /mti/

ráb/kz cl olt
00.16 190386 1200

-.-

sb0012 4 180 mtib1012

feltámadt mecseki források

1986. március 19. - a mecseki hegyháton végrehajtott melioráció érdekes következményére figyeltek fel a szakemberek: feltámadtak a régen elapadt források, a völgynyílásokban ismét buzogni kezdett a víz, újra megteltek a kiszáradt forrásmedrek és erek. a meredek lejtőkön korábban szinte akadálytalanul rohant le a csapadékvíz, magával sodorta a termőföldet, s beiszapolta vele a völgyekben levő szántókat és réteket. a hegyháti gazdaságokban megvalósított komplex melioráció - vízrendezés és talajjavítás - során erdősítették a kopár hegyoldalakait, mégpedig oly módon, hogy a facsemetétet gondosan kiképzett padkákra ültették. a lépcsőzetesen elhelyezkedő teraszok a hegy felé lejtnek, így a lezuduló csapadékvíz fennakad a befásított padkákban és lassan elszivárog. a mostani hóolvadás és

esőzés időszakában jól megfigyelhető már az eróziógátló módszer eredményessége: helyreállt a talaj vízháztartása. a földbe került víz megtalálta régi útját a hegy alján. ezek a vizek már nem okoznak gondot a mezőgazdaságnak. kártétel nélkül vonulnak le a gyűjtőcsatornába, nem fenyegetik tehát a megjavult termőképességű földeket. /mti/

igó/kö kz olt
00.17 190386 1183

-.-

sb0013 4 130 mtib1013

megújul a keszthelyi helikon-liget

1986. március 19. - megkezdtek keszthelyen a 100 esztendőes helikon-liget rekonstrukcióját. a helybeli szolgáltató költségvetési üzem jelentős anyagi ráfordítással és a balatoni intézőbizottság öt millió forintos támogatásával végzi el a felújítást. a tó medréből feltöltéssel nyert, mélyfekvésű, s ezért nedves talaju 17 hektáros ligetben a 60-as évek közepétől egyre szembetűnőbbek a pusztulás jelei. rekonstrukciójának terve ugyan már 1976-ban elkészült, de pénz hiányában csak keveset tudtak megvalósítani belőle.

a felújítás azonban további halasztást nem tűrt, ezért 1990-ig teljesen helyreállítják a jubiláló parkot. ebben az évben, egyebek mellett, 1000 négyzetméternyi terület alagcsövezését végzik el, új aszfaltszönyeget kap a fősétány, megújul a pázsit, s másfajtákra cserélik a nedvességre érzékeny, s már pusztuló hársfákat. az áprilisi helikon-ünnepségre kijavítják a helikon emlékmű tetejét is, melyet egy tavalyi vihar rongált meg.

a továbbiakban - részben társadalmi összefogással - feltöltik a mélyebb fekvésű területeket, új játszóteret építenek, rendbehozzák a sétautakat és korszerűsítik a közvilágítást. /mti/

tas/kné/kz l1 olt
00.17 190386 1211

-.-

sb0014 4 150 mtib1014

korszerűsítik a komárom megyei kistelepülések boltjait

1986. március 19. - kielégítő ütemben végzik a kistelepülések boltlánczatának két évvel ezelőtt megkezdett felújítását komárom megyében. a több mint 20 millió forintos beruházási keret arányos részének felhasználásával a tervezett 34-ből eddig 12 napicikket árusító boltot és 8 vendéglátó egységet hoztak rendbe. a felújított boltok, vendéglők többségét önkiszolgálóvá alakították át. kicserélték, illetve korszerűsítették a berendezéseket. az élelmiszereket árusító üzletek többségében bevezették a mirelit áruk és a tökehus értékesítését. mindezek hatására emelkedett az üzletek forgalma. az italboltok nagyobb részét bisztróvá alakították át, s megteremtették bennük az ételforgalmazás lehetőségét.

a szövetkezetek tagsága társadalmi munkával, illetve célrészjegy-vásárlással támogatja a felújítást. jelentős összeggel hozzájárultak a tanácsok és a falvakban működő különféle gazdálkodó szervek is. a korszerűsítési program tovább folytatódik a megyében. a tervek szerint az idén a tervezettnél is többet, összesen 20 boltot újítanak fel. /mti/

pil/wné cl olt
00.18 190386 1139

-.-

sb0015 4 160 mtib1015

fiatal zeneszerzők és zongoristák versenye

1986. március 19. - liszt ferenc születésének 175. évfordulója alkalmából versenyt hirdet a fiatal művészek klubja ifju zeneszerzők és zongoristák számára.

a zeneszerzők versenyére 35 évesnél nem idősebb alkotók nevezhetnek olyan, még be nem mutatott kamaraművekkel, amelyek valamely liszt-mű témájára, illetve szellemében készültek, s a zeneszerző koncepciójának továbbgondolását célozzák. a zsűri véleménye szerint legjobb műveket az fmk hangversenyen mutatja be; itt állapítják meg a sorrendet és ítélik oda a díjakat. az arra érdemes alkotásokat a zeneműkiadó megjelenti. a pályaműveket szeptember 30-ig kell eljuttatni a fiatal művészek klubja címére: 1062 budapest, népköztársaság utja 112.

a zongoristák versenyében azok a 25. életévüket be nem töltött hangszeres művészek indulhatnak, akik tanulmányaikat jelenleg is folytatják. a verseny kötelező anyaga: liszt egyik etüdjének

/transzcendens, koncert-, paganini-/ , egy kései /1881 után irt/ kompozíciójának és egy szabadon választott liszt-műnek a bemutatása. a különdíjért folyó verseny résztvevői mozart-operák témájára improvizálnak; a témákat a helyszínen sorsolják ki. a győztes liszt egyik zongoraversenyének szólistájaként fellép a klub hangversenyén. a versenyt október 13. és 18. között rendezik meg.

a győztesek és helyezettek pénzjutalomban részesülnek. /mti/
sa kj li olt
00.18 190386 1420

-.-

sb0016 4 130 mtib1016 /közönségszolgálat/

turisztikai show a planetáriumban

1986. március 19. - budapest multivizió néven julius 1-től két hónapon át idegenforgalmi információs műsort szervez a lézerszínház előadásait is működtető bme-kisz multimedia stúdió. a nonstop műsor sorozat és a hozzá kapcsolódó kiállítás egész nap várja majd látogatóit a népliget planetáriumában. várhatóan sok tízezer turista szerezhet vizuális élményeket a fővárosról.

a lézerszínházban kidolgozott, különleges vetítéstechnikával készülő műsor párizs, london és berlin után a negyedik turisztikai információs show lesz Európában. a planetárium és a multimedia stúdió megállapodott, hogy siker esetén a következő években is állandó színpontja lesz az idegenforgalmi idénynek a „budaepst multivizió”. /mti/
na gw kj cl olt
00.19 190386 0781

-.-

sb0017 4 130 mtib1017

társulás kamionparkoló létesítésére

1986. március 19. - terminál közlekedési szolgáltató betéti társulás néven gazdasági társulás létesült a hungarocamion nemzetközi autóközlekedési vállalat, a fővárosi garázsipari vállalat és az állami fejlesztési bank részvételével. a társulás első vállalkozásként nemzetközi kamionparkolót épít az m5-ös autópálya budapesti bevezető szakasza mellett. /mti/

bi mz sl cl olt
00.19 190386 0423

-.-

sb0018 4 180 mtib1018

az utinform jelenti

1986. március 19. - az utinform szerdai jelentése szerint kitiltották a teherforgalmat a 76. számú főút zalacsány és nagykapornak közötti szakaszáról, mert a töltés megcsuszott és az utburkolat erősen megrongálódott.

teljes szélességében lezárták a vasuti átjárót a 71. számú uton, a tihanyi leágazás után. a kijelölt terelőút balatonfüreden és aszófőn át vezet.

a zala megyei fenékpusztán műszaki okok miatt csak egy forgalmi sáv járható a zala-hídon. az itt közlekedők legfeljebb 20 km-es sebességgel haladhatnak.

a 70-es uton, az érdi autóbuszpályaudvar előtt lezárták a belső sávot, így a budapest felől érkező járművek csak egyik sávot használhatják. /mti/

cs/kj/mz olt

08.33 190386 0731

-.-

sb0019 4 130 mtib1019

a budapesti népfrenttestületek programjából

1986. március 19. - az elmúlt hetekben a fővárosban megtartották első üléseiket a hazafias népfrent budapesti bizottsága mellett működő munkabizottságok. az összejöveteleken a testületek meghatározták idej feladataikat, és számos időszerű kérdésről fejtették ki álláspontjukat.

a nyugdíjasokkal foglalkozó munkabizottság például a népfrentmozgalom fontos feladatának tartja a nyugdíjasok bevonását a társadalom és a mozgalom előtt álló kérdések megoldásába. a tervek szerint ennek előmozdítása érdekében minden érintett szervezettel az eddiginél mélyebb kapcsolatot építenek ki. arra is törekedni fognak, hogy a lakóterületeken mind több idős koru állampolgárt vonjanak be a közéletbe.

a várospolitikai munkabizottság a közelmúltban fórumon vitatta meg a fővárosi szállodaépítési terveket. itt elhangzott, hogy a fejlesztés lelassulása ellenére nagy szükség lenne olcsóbb

szálláshelyek létesítésére, elsősorban a városrész-központokban, valamint a főutvonalak és autópályák bevezető szakaszai mentén. felhívták a figyelmet arra, hogy meg kell őrizni a kialakult városképet, vigyázni kell a műemlékekre és régészeti értékeinkre, s nem csökkenhet a fővárosban a zöldterületek aránya.

a művelődéspolitikai munkaterületen három munkabizottság is ülést tartott. a bizottságok a művelődéspolitikai munkatervet számos kiegészítő javaslattal gazdagították: az anyanyelvi összejöveteleken például rámutattak a jogi nyelv hibáira, és az egyre jobban eluralkodó, durva beszéd következményeire. javasolták azt is, hogy írókkal, újságírókkal közösen tartsanak fórumokat, ahol a nyelvhasználatról összefüggő kérdéseket jóval alaposabban vitatnák meg.

a pedagógiai és szülői munkabizottság idei programjának kialakításában abból indult ki, hogy a népfrontmozgalom egyik kiemelt feladata az ifjúság fokozottabb bevonása a közéletbe: a társadalmi tapasztalat ugyanis azt mutatja, hogy ezzel a kérdéssel az eddigieknél jóval hatékonyabban kell foglalkozni. a népfront viii. kongresszusa is nyomatékosan hívta fel a figyelmet erre, s a kongresszusi állásfoglalásból kiindulva a munkabizottság az elkövetkező időszakban számos gyakorlati probléma megvitatását tervezi. /mti/

di/il km cl/mz olt
08.42 190386 2256

-.-

sb0020 4 130 mtib1020

életmentő kitüntetés

1986. március 19. - szépölgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke szerdán a városházán életmentő emlékérem kitüntetést nyújtott át zsiros imre vecsési lakosnak.

a bátor, 26 éves fiatalember tavaly novemberben a iii. kerületi testvérhegyi ut 73. szám alatti égő családi ház manzard szobájából kimentett egy két és fél hónapos csecsemőt. ezt követően az épület konyhájából, - az esetleges robbanásveszélyt megelőzve - kihozta az ott lévő propán-bután gázpalackot is.

BT

a tanácselnök indoklása szerint is zsiros imre önfeláldozó, gyors és határozott magatartásával, élete kockáztatásával mentette meg a kisgyermek életét, áldozatkész cselekedetével magasfokú felelősségérzetről tett tanubizonyosságot. /mti/

ka/kj/mz olt

09.40 190386 0764

-.-

sb0021 4 130 mtib1023

tudományos ülészek a bánki donát főiskolán

1986. március 19. - a bánki donát gépipari műszaki főiskola március 21-én, pénteken tudományos ülészeket rendez, amelyen a főiskola tanszékei beszámolnak az elmúlt öt év tudományos kutatómunkájáról és laborfejlesztéséről. a tudományos ülészek alkalmával poszterkiállítás is nyílik. /mti/ kp/ka/kj ka olt
10.30 190386 0360

-.-

sb0022 4 130 mtib1024

elhunyt gárdosi józsef

1986. március 19. - hetvenhét éves korában elhunyt dr. gárdosi józsef, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1930 óta volt a párt tagja. hamvasztás utáni bucsuztatása április 11-én 15 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

az mszmp pécs városi bizottsága

/mti/ kász/bné,ká/mz olt
10.50 190386 0369

BT

-.-

sb0023 4 150 mtib1025

műtrágyázás földön és Levegőből

1986 március 19.- hazánk fontos gabonatermő táján, csongrádban, ahol több mint 100.000 hektáron vetettek őszi gabonát, szerdán munkába lendült a földi és a légi „gabonátápláló”, gépezet - kihasználva a kedvező száraz, napfényes időt. a belvizektől megszabadult partosabb, magasabb fekvésű földeken 150 speciális berendezés porlasztva hintette szét az őszi vetések fejlődését meggyorsító hatóanyagot. a mélyebb fekvésű, a szántóföldi gépekkel nehezen, vagy egyáltalán nem járható területekre a repülőgépes növényvédő állomás merevszárnyu repülőgépei, illetve helikopterei juttatják ki a műtrágyát. szerdán a napfényes időt, a kedvező látási viszonyokat kihasználva már huszonöt-harminc fordulót tettek meg a „légi földművelők”, az érdekelt gazdaságok a szántóföldi felszálló helyeket idejében megtisztították a téli csapadéktól, simára elmunkálták, tömörítették a talajt.

csongrád megyében eddig az őszi kalászosok 65 százalékára juttatták ki a műtrágyát a földi és a légi gépek. /mti/

tób/tób,ká ka olt
11.18 190386 1060

--

sb0024 4 170 mtib1027

őrségi gasztronómiai napok

1986. március 19. - a danubius szálloda és gyógyüdülő vállalat magyar tájak, magyar ízek című rendezvénysorozatán őrségi gasztronómiai napok kezdődtek szerdán a sárvári termál hotelben. március 23-ig vas megye jellegzetes tájegységének ételspecialitásait mutatják be. az ételkülönlegességek között szerepel a pankaszi töltött gombafej, az őrségi sonkásgombóc, a rábamenti káposztás harcsa, a mágnás káposzta, a vasi pulykamell, az őrségi tökök-mákos rétes.

ez alkalomból a szállóban kiállítás nyílt, amely az őrségben élő fafaragó népművészek munkáit, butorait, faliképeit, dísz tárgyait, a magyarszombatfai kerámiagyár termékeit, a tájegységről megjelent kiadványokat tárja a közönség elé. a vendégeknek naponta tartanak bemutatókat az őrségi népművészek - korongozók, fafaragók, kosárfonók. /mti/

Lér/mné,ká/mz olt
11.34 190386 0867

--

sb0025 4 130 mtib1028

a zala megyei nevelési és kulturális bizottság - tejtermelés

1986. március 19. - a zala megyei népi ellenőrzési bizottság szerdai ülésén a tejtermelés helyzetét tekintette át. a testület megállapította, hogy az egységnyi területre jutó szarvasmarha állomány a megyében lényegesen meghaladja az országos átlagot: minden 100 hektár szántóra 61 szarvasmarha jut, míg az országos átlag 41. a megyében 52 mezőgazdasági üzem és 7.000 kistermelő foglalkozik tehéntartással. a korábbi évekhez viszonyítva emelkedtek a fajlagos hozamok, javult a tenyésztői munka és fejlődött a takarmányozás színvonala. a tejelő állomány 87 százaléka magas tejhozamu holstein-friz fajta. az állomány minőségi javulása, a hozammövekedés ellenére az elmúlt évben csökkent a tejtermelés, ami annak következménye, hogy elsősorban a háztáji és kisgazdaságokban, de a nagyüzemekben is csökkent a tehénállomány.

a tej és tejtermék ellátásban nem volt fennakadás. a zala megyei tejipari vállalat 34 féle terméket állít elő és ennek zöme kiskereskedelmi csomagolásban jut el az üzletekbe. a népi ellenőrök vizsgálata szerint a bolti választék mégsem kielégítő. amíg a városi boltokban 15-20 féle sajt közül választhat a vásárló, a falusi boltokban legfeljebb 1-2 félélet kínálnak.

a népi ellenőrzési bizottság a vizsgálati tapasztalatokat eljuttatja az illetékes gazdálkodó, illetve kereskedelmi szervezetek. /mti/

tóa/kné,ká/mz olt
11.38 190386 1403

--

sb0026 4 150 mtib1029

magyar-svéd könnyűipari vegyesvállalat

1986. március 19. - a hungarotex textilkereskedelmi vállalat, az interinvest külkereskedelmi fejlesztési hitelintézet és a svéd mölnlycke consumer products ab cancella-hungary kft néven vegyesvállalatot alapított egyszer használatos egészségügyi termékek gyártására, valamint bel- és külföldi forgalmazására.

az alapítók szerdán sajtótájékoztatót tartottak a taverna szállóban, ahol elmondták: 100 millió forint alaptőkével indulnak, a svéd cég hozzájárulása 49, a két magyar vállalat befektetése

07

összesen 51 százalék. az egyszer használatos pelenkákat és egészségügyi betéteket nagykátán gyártják, ahol 14 millió forintért egy 3000 négyzetméteres üzemcsarnokot alakítottak ki. a nagyteljesítményű modern gépeket és a technológiát a svéd cég adta. az idén 200 millió forint, jövőre pedig már kétszer ekkora értékben gyártanak egészségügyi termékeket. ennek egy részét, - egyelőre a termelés husz százalékát - tőkés piacon értékesítik. később a gyártást is és az exportot is növelni akarják. /mti/

őz/il/sl/mz olt

11.47 190386 1080

--

sb0027 4 150 mtib1030

uj otthon az időseknek

1986. március 19. - jól felszerelt otthont adtak át szerdán zombán a falu magányos öregjeinek. a kényelmes butorokkal berendezett házban színes televízió, sokféle játék, magnó, ujságok és hetilapok szolgálják a kellemes időtöltést. a tolna megyei faluban összefogással hozták létre az öregek otthonát: mintegy 600 ezer forint költséggel, társadalmi munkával ujitottak fel erre a célra egy régi óvodaépületet.

az otthon lakóinak étkeztetéséről és rendszeres orvosi ellátásról a községi tanács gondoskodik. /mti/

gem/kjné,ká/mz olt

11.48 190386 0577

--

sb0028 4 160 mtib1031

a szakma kiváló tanulója országos döntő egerben

1986. március 19. - szerdán egerben eredményt hirdettek a szakma kiváló tanulója országos versenyben, amelyen a kereskedelmi szakmák legjobbjai vettek részt. az egri kereskedelmi és vendéglátó szakmunkásképző intézetben 142 tanuló összesen hat szakmában mérte össze tudását. előbb írásban számoltak be kereskedelmi és gazdasági ismereteikről, majd eger különböző áruházaiban gyakorlati versenyre került sor.

a zsüri döntése alapján a ruházati kategóriában első nagy angéla /bajai kereskedelmi és vendéglátó szakmunkásképző intézet/, vegyesbolti kategóriában hajdu klára /kecskeméti kereskedelmi és vendéglátó szakmunkásképző intézet/, kozmetika-vegycikk szakmában negedüs zsuzsanna /gyöngyösi kereskedelmi és vendéglátó szakmunkásképző intézet/, háztartási felszerelések szakmában molnár gyula /egri kereskedelmi és vendéglátó szakmunkásképző intézet/, műszaki cikk eladó szakmában nagy istván /szombathelyi kereskedelmi és vendéglátó szakmunkásképző intézet/, élelmiszer kategóriában pedig nedermann csaba /tatabányai kereskedelmi és vendéglátó szakmunkásképző intézet/. mind a hat szakmában az első hat helyezett felmentést kapott a szakmunkás vizsga alól és megkapta a szakmunkás bizonyítványt. /mti/
kov/lné,ká/il olt
12.19 190386 1289

--

sb0029 4 130 mtib1032

mihályfi ernőné bucsuztatása

1986. március 19. - mély részvétellel vettek végső bucsút szerdán a mező imre uti temetőben mihályfi ernőné grafikusművésztől. a hamvasztás utáni bucsuztatón a ravatalnál a barátok és pályatársak részéről boldizsár iván, a magyarok világszövetsége elnökségének tagja, a tanítványok és munkatársak nevében bodnár jános, a magyar hírek művészeti vezetője emlékezett a neves plakáttervezőre, a magyar népköztársaság érdemes művésze címmel is kitüntetett grafikusra, a magyar hírek nyugalmazott művészeti vezetőjére. mihályfi ernőné végső nyughelyénél elhelyezték a kegyelet koszorúit a magyar képző- és iparművészek szövetsége, valamint a magyar újságírók országos szövetsége képviselői is. /mti/

kp/il/kj/il olt
12.21 190386 0751

BA

--

sb0030 4 150 mtib1033

telnek a mátrai víztározók

1986. március 19. - a nappali felmelegedés hatására a mátrában meggyorsult a hóolvadás. egyik napról a másikra alaposan megduzzadtak a hegyi patakok. a vizet teljes biztonsággal felfogják a völgyekben felépített tározók, amelyek vízszintjét folyamatosan csökkentették, hogy alkalmassá tegyék a tározókat az olvadás idején keletkező víztömeg elhelyezésére. a gagarin hőerőművet ellátó markazi tó szerdán már mintegy 30 ezer köbméter vízzel gyarapodott, de a medence további, mintegy kétmillió köbméter befogadására kész. megemelkedett a mátrai települések biztonságos ivóvíz ellátására épített csórreíti víztározó szintje is. /mti/

kov/lné,ká/il olt
12.23 190386 0689

-.-

sb0031 4 150 mtib1034

kiegyensúlyozott, zavartalan ünnepi hus- és huskészítmény ellátás

1986. március 19. - a főváros ünnepi hus- és huskészítmény ellátásában érdekelt ipari és kereskedelmi vállalatok képviselői egyeztették teendőiket szerdán a budapesti husnagykereskedelmi vállalat telephelyén. egyúttal 18 állatforgalmi- és husipari vállalat mutatta be új termékeit; ezeket - kereskedelmi megrendelés esetén - késedelem nélkül tudja szállítani az év minden hónapjában.

pillár lászló, a nagykereskedelmi vállalat igazgatója elmondta, hogy elegendő készlet várja majd a bolti vásárlókat a husvéti ünnepeken. budapestre, a kereskedelemmel kötött szerződések alapján, 950 tonna, husvétkor különösen kelendő árut szállítanak, ebből négyszáz tonnát már át is adtak a megrendelőknek. a főváros tökehus-ellátása szintén zavartalan lesz, husvétra ezer tonna sertéshúst biztosítanak és mellette további 350 tonna marhahúst. zavartalan lesz az ellátás az április 4-ét kísérő ünnepnapokon; 650 tonna sertés- és 200 tonna marhahús kínálja magát a vásárlóknak. a nagykereskedelem ünnepi ügyeletet szervez, szükség esetén pótszállításokkal áll a kereskedelem és a vásárlók rendelkezésére.

a termékmutatón a vállalatok a bolti választékot bővítő új termékeket népszerűsítették. ezúttal csakis olyan árut állíthattak ki, amelyet megrendelés esetén késedelem nélkül szállítani tudnak, így hát nem fordulhat elő, hogy az igény jelentkezésekor a gyártás előkészítésével kell vesződni. a termékek mintegy kétharmadát az

BA

olcsó árkategóriába tartozó - ide a kilogrammonként 76 forintot meg nem haladó árakat sorolják - áruféleségek teszik ki. közöttük kitűnő minőségű, magas husipari feldolgozási színvonalat mutató cikkek találhatók. ilyen például a kaposvári huskombinát egyedi fűszerezésű uzsonnakolbásza, a táji izeket hordozó surján felvágott, és a szokásosnál dúsabb hústartalmu síósajt. a debreceni üzem pikáns ízesítésű alföldi főzőkolbászt mutatott be, a szekszárdi husipari vállalat fokhagymás felvágottat kínált a bogyaizsólói hideg hurka és a gemenci turistakrém mellett. a bemutatón nem volt olyan vállalat, amelyik legalább 2-3 újdonsággal ne lepte volna meg az érdeklődőket, a kereskedőket.

az „áruszemlét”, kereskedelmi tárgyalások követik, a termékek ezután kerülhetnek a boltokba, üzletbe, gazdagítva a tavaszi-nyári ellátást. /mti/
jf/ka/il olt
12.25 190386 2359

-.-

sb0032 4 130 mtib1035

a fővárosi közterület-fenntartó vállalat sajtótájékoztatója

1986. március 19. - a tavaszi közterületi munkákról tájékoztatták a sajtó képviselőit a fővárosi közterület-fenntartó vállalat vezetői szerdán az fkv központjában.

király károly, a vállalat műszaki vezérigazgató helyettese elmondta, április 30-ig a legfőbb feladat a téli időjárás okozta szennyeződések eltüntetése a főváros utvonalaíról, s a tavaszi ünnepekre való felkészülés. a vállalat - amely a rendszeres tisztasági akciók mellett évente három alkalommal végez koncentrált nagytakarítást a fővárosban - munkáját nehezítik az éjszakai fagyok, emiatt a terven némiképp változtatniuk kellett. ez azonban nem veszélyezteti a határidő betartását.

a duna-hidak mosása már megkezdődött, az árpád-és a petőfi-híd után az erzsébet-és a margit-híd mosásához a tervek szerint szombaton kezdenek hozzá. a közúti felüljárók és szalagkorlátok tisztításával várhatóan április elejére, a hulladékgyűjtő kosarak, a kresz-táblák, illetve a lánckorlátok mosásával április végére készülnek el, ennek feltétele azonban, hogy ne akadályozzák a parkoló gépjárművek a szombati uttisztítást. sokan ugyanis nem veszik figyelembe a megállási tilalmat. a vállalat feladata a gyalogos aluljárók tisztántartása is.

ly

a hagyományos lomtalanítási akció februárban már megkezdődött, az i. és a xiii. kerület után jelenleg a xiv. kerületből szállítják el a felesleges tárgyakat, illetve hulladékokat. e munkát március 24-én a xix., április 9-én a xii., április 19-én az v., április 22-én pedig a viii., kerületben kezdik meg. /mti/

-ri/kj/mz olt

13.43 190386 1612

-.-

sb0033 4 160 mtib1036

a román szövetség elnökségi ülése - könyvtárügy

1986. március 19. - szerdán gyulán ülést tartott a magyarországi románok demokratikus szövetségének elnöksége, amely a tiszántul 16 településén működő nemzetiségi könyvtár munkáját, a román olvasómozgalom helyzetét elemezte. a gyulai városi mogyoróssy könyvtár által irányított hálózat tevékenységét értékelő, s a feladatokat meghatározó elnökségi ülésen jelen volt márk györgy, a szövetség főtitkára is.

az elmúlt öt évben két új intézménnyel - a Lökösházival és a sarkadkeresztúrral - gyarapodott a román könyvtári hálózat, a csongrád és a békés megyei könyvtárakat ez idő alatt rendre felújították, kétegyházán és méhkeréken zenei részleg nyílt. a személyi ellátottságot javítja a gyulai román gimnáziumban szervezett könyvtárkezelői tanfolyam.

jelenleg a községi könyvtárakban több mint hétezer, a gyulai központi gyűjteményben kilencezer román nyelvű kötet van - a hálózat könyvtárlománya öt év alatt megkétszereződött. az anyaországi könyvekből az ellátás akadozik, emiatt hiány mutatkozik házi olvasmányokban, kézikönyvekben. a falvakba összesen negyven, a gyulai könyvtárba harminc román nyelvű ujság jár, a gyarapodás itt is kétszeres.

az olvasást tekintve a román szövetség elnöksége eredményekről és gondokról egyaránt számot adhatott. a nemrégiben elvégzett felmérés tapasztalatai szerint ott mutatható ki érdeklődés az anyanyelvű irodalom iránt, ahol az iskolában nyelvoktatás folyik, illetve ahol igényes, felkészült a könyvtáros. népszerűek az általános iskolásoknak meghirdetett olvasómozgalmak. az „ai carte, ai parte”, mozgalomban résztvevők - évente jó háromszáz - az új könyvek ismeretén kívül fogalmazásból, helyesírásból és beszédkézségsből is számot adnak. a felsőtagozatosoknak szervezett

OK

„dimitrie cantemir szépolvasási verseny”, szintén sikeres. az idén a csongrádi magyarcsanád iskolája ad otthont a vetélkedőknek. a nyári olvasótáborozók száma az elmúlt években megkettőződött.

áttekintve a könyvtárak, az anyanyelvű szak- és szépirodalom olvasásának helyzetét, a román szövetség elnöksége több javaslatot tett. az elnökség az összegzés nyomán úgy véli, hogy időszzerűvé vált a hajdu-bihari nemzetiségi könyvtárak korszerűsítése, s javasolja, hogy nyíljon román-könyvtár szak a szegedi tanárképző főiskolán. /mti/

sam/bené,ká/mz olt

13.45 190386 2353

-.-

sb0034 4 150 mtib1037 /közönségszolgálat/

időjárás-jelentés

1986. március 19. - az országos meteorológiai intézet jelenti szerdán délben hűvös éjszaka várható.

az előző napokhoz képest nem sokat változott európa időjárása. az izlandi-térség felett örvénylő ciklon frontrendszeré mentén észak- és nyugat-európában többfelé esik az eső. ugyanakkor a kelet-európai-alföld fölötti középponttal rendelkező hatalmas méretű anticiklon hatására a kontinens nagy részén továbbra is derült, csapadékmentes az idő. a balkán-félszigeten és a kárpát-medence déli területein az anticiklon peremén érkező hideg léghullámok torlódása következtében helyenként hószállingózás, hózápor volt.

kedden magyarország nagy részén derült, száraz idő volt, csupán a déli területeken növekedett meg erősebben a felhőzet, és ott hószállingózás, egy-két helyen hózápor is kialakult. a lehullott csapadék mennyisége azonban nem volt számottevő, egyedül pécs térségében érte el a 3 millimétert. a déli országrészben 1-8, másutt 9-11 órán át sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet 4-10 fok között, szerdán hajnalban a legalacsonyabb hőmérséklet 0 és mínusz 7 fok között alakult. az éjszakai órákban a dunántúlon foltokban köd volt, a köd nagy része a kora délelőtti órákban megszűnt. szerda délelőtt az országban általában napos, száraz, a déli területeken erősebben felhős volt az idő. 11 órakor 0 és 9 fok között volt a hőmérséklet. budapest belterületén kedden a hőmérséklet napi középértéke 3.6 fok volt, ez 2.1 fokkal alacsonyabb, mint a sokéves átlag.

OK

szerdán 12 órakor budapestén a hőmérséklet 7 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1028 hektopaszkaál, alig változik.

előrejelzés az ország területére csütörtök estig:

jobbára derült, száraz idő várható. csak időnként növekszik meg a felhőzet. néhol előfordulhat jelentéktelen futó hózápor. hajnalban helyenként párák, ködös lesz a levegő. mérsékelt marad a légmozgás. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 5, a legmagasabb nappali hőmérséklet 5-10 fok között alakul.

előrejelzés budapest területére csütörtök reggelig:

tulnyomóan derült idő várható. csapadék nem valószínű. mérsékelt lesz a szél. a hőmérséklet késő este plusz 2, csütörtök hajnalban mínusz 2 fok körül alakul.

a duna vízállása budapestnél 320 centiméter, a víz hőmérséklete 4.2 fok. /mti/

st/ka olt
13.52 190386 2444

--

sb0035 1 130 mtib1039

az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /1. rész/

1986. március 19. - tóth ferenc, az mti parlamenti tudósítója írja:

csütörtöktől kezdődően - a tervek szerint kétnapos programmal - az idén először tanácskozik az országgyűlés. a minisztertanács javaslata szerint a tavaszi ülészsakon három fő témát tűznek napirendre: két törvényjavaslatot tárgyalnak meg, ezek közül az egyik az illetékekre vonatkozó új szabályokat tartalmazza, a másik a sajtóról szól; továbbá meghallgatják az építésügyi és városfejlesztési miniszter beszámolóját az építőipar és az építőanyagipar helyzetéről, feladatairól. három képviselő előzetesen bejelentette, hogy interpellálni kíván olyan témákban, amelyek címzettje a belkereskedelmi miniszter, az állami bér- és munkaügyi hivatal, illetve az országos anyag- és árhivatal elnöke.

a napirendre javasolt témákat az elmúlt héten a parlament bizottságai elemezték, javasolva, hogy az országgyűlés érdemi döntést hozzon mindhárom tárgykörben. a képviselők

3P

munkaértekezletein egyetértéssel találkozott az illetékekről szóló törvényjavaslat alkotóinak szándéka: az hogy a lakosság és a gazdálkodó szervezetek széles körét érintő, életkörülményeit, illetőleg gazdálkodását befolyásoló fizetési kötelezettséget állapít meg. ezért indokolt, miként a hozzászólók hangsúlyozták, hogy törvény határozza meg az illetékek általános mértékét, megfizetésük alapvető rendjét - amelyeknél ezután jobban figyelembe veszik, hogy az állampolgárokra nézve arányosabb, méltányosabb legyen a közteherviselés -, továbbá a társadalom értékítéletét is tükröző kedvezményeket, illetőleg mentességeket. a költségvetés javára befizetett illetékekből és díjakból származó bevétel évente mintegy 10 milliárd forint, de ez az összeg nem növekszik a tervezett új illetékszabályok hatályba lépésével.

a sajtóról születő új törvény tervezetében kifejezésre jut, hogy a sajtó Magyarországon a társadalmi célok megvalósításának, a szocialista demokrácia fejlesztésének nélkülözhetetlen eszköze. szocialista jogalkotásunkban eddig nem született olyan jogszabály, amely a sajtó feladatait, a sajtónak az állami, társadalmi, gazdasági élet szervezeteivel és az állampolgárokkal való kapcsolatát, továbbá az újságírói tevékenységre érvényes rendelkezéseket átfogóan tartalmazná. /folyt. köv./

t of/mz li
14.42 190386 2320

--

sb0036 1 130 mtib1040

az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /2. rész/

törvényi megerősítésre vár az is - miként a képviselők megerősítették -, hogy sajtópolitikánk eddig követett elvei helyesek, a gyakorlatban beváltak, a sajtóval szemben támasztott követelmények azonban megnövekedtek. a közélet demokratizmusának fejlődésével párhuzamosan társadalmunkban jelentősebb lesz a politikai közvélemény szerepe. alapvető politikai érdek, hogy a lakosság minden lényeges eseményről időben, pontosan értesüljön, s ezt a célt kell szolgálnia a sajtónak. kötelessége, hogy gondoskodjék az állampolgárok hiteles és időben történő tájékoztatásáról, tudósítson az elért eredményekről, a hiányosságokról és a megoldásra váró feladatokról.

az építőiparról az építőanyagellátásról előzetes értékelések szerint sikerült az országban megteremteni az egyensúlyt az építési igények és az ilyen kapacitások között. az építőipari vállalatok teljesítményük szerint, nyereségességük, hatékonyságuk tekintetében eléggé széles skálán sorakoznak, a nehéz piaci körülményekhez is jól

3P

alkalmazkodóktól a szanálásra ítétekig. gondok a legtöbb helyen abból adódnak, hogy nincs elegendő fejlesztési alap a termelő berendezések megújítására. a mennyiségi teljesítmények mellett az eddiginél is nagyobb gondot kell fordítani a minőségi követelményekre. bizottsági üléseken szóvá tették ezzel kapcsolatban, hogy a jogos minőségi kifogásoknak jobb, szervezettebb munkával legtöbbször elejét lehetne és kell is venni. a feladatok között szó van arról, hogy javult ugyan az építőanyagellátás, de további intézkedések szükségesek ahhoz, hogy egyenletesebb legyen a forgalmazás. ugyancsak soros teendő, hogy az építőipar időben készüljön fel - gépekkel is, technológiával is - a paneles lakóházak esedékessé váló tömeges felújítására. kollektív véleménye a képviselőknek, hogy érdekeltébbé kell tenni a termelésirányítókat és a vállalatvezetőket is - mind az építőiparban, mind az építőanyagiparban - a szigorubb munkafegyelemben, a jó minőségben.

/mti/

of/mz/ka km Li ie
14.51 190386 2107

--

sb0037 4 150 mtib1041 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1986. március 19. - az európai nagyvárosok csütörtökre várható maximális hőmérséklete:

párizs	13 fok,
london	12 fok,
oslo	5 fok,
stockholm	5 fok,
helsinki	3 fok,
berlin	11 fok,
varsó	8 fok,
leningrád	5 fok,
moszkva	7 fok,
kijev	4 fok,
prága	12 fok,
bécs	9 fok,
róma	14 fok,
madrid	16 fok,
belgrád	6 fok,
bukarest	5 fok,
szófia	8 fok,
athén	13 fok. /mti/

sl cl ie
14.52

190386 0872

07

--

sb0038 4 150 mtib1042

új korrózióvédő bevonóanyag

1986. március 19. - különleges új bevonóanyaggal, az eporezit akvával ismerkedtek meg szerdán a szakemberek székesfehérvárott, a technika házában.

a fejér megyei vízművek, a műanyagipari kutatóintézet, valamint a földmérő és talajvizsgáló vállalat által rendezett szakmai fórumon elmondták, hogy az új anyag igen sokféle célra alkalmas, környezetkimélő, vízzel hígítható, alkalmazásával kopásálló, ütészilárd, víznyomás- és vízálló, korróziótól védő bevonat készíthető víztározó medencéknél, szennyvíztisztítóknál, aknáknál, csatornáknál, különféle tárolóknál és hűtőtornyoknál, díszkutaknál és medencéknél, gyaloghidaknál, felüljáróknál. használható a régi és új betonfelületeken pára- és vízzáró bevonatok készítésére, betonszerkezetek összeépítésére, a talajvíz elleni védelemre, oxidálódott felületek bevonására, a régi és az új festékbevonatok felújító bevonására. előnye, hogy az eddig használt hasonló anyagokkal ellentétben nedves, párás felületeken, helyiségekben is lehet vele dolgozni. az eporezit akva a műanyagipari kutatóintézet és a földmérő és talajvizsgáló vállalat szabadalommal védett találmánya. a bevonat készítését a fejér megyei vízművek vállalja, a bevonóanyagot a műanyagipari kutatóintézet állítja elő. /mti/

dáv/fné,ka Li ie
14.54 190386 1302

--

sb0039 4 130 mtib1043

elhunyt dr. galambos andrásné

1986. március 19. - dr. galambos andrásné, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1942 óta volt a párt tagja, 62 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása március 26-án, szerdán fél 9-kor lesz a farkasréti temetőben.

az mszmp xii. kerületi bizottsága

a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége

/mti/ il sa km cl ie
14.54 190386 0437

07

--

sb0040 4 180 mtib1044

kisiklott a szombathely-pécsi gyors - három könnyű sérült

1986. március 19. - a dombóvár-alsó vasuti elágazásnál szerdán reggel kilenc óra tíz perckor kisiklott a szombathelyről pécsre tartó gyorsvonat mozdonya és első kocsija. a balesetnek három könnyű sérültje van, akiket a dombóvári kórházban láttak el, majd haza is engedték őket. a kisiklást feltételezhetően figyelmetlenség okozta, a vonat ugyanis a jelző tilalma ellenére hajtott az ugynevezett csonka vágányra, ahol kisiklott. a baleset a vonal forgalmában nem okozott fennakadást, a kisiklott gyors utasait a baranya expressz vitte tovább.

a mozdonyt darukkal emelték vissza a sínekre és megkezdték a megrongálódott felsővezeték helyreállítását. a baleset körülményeit vasuti szakértők bevonásával vizsgálják. /mti/

kász/kász, ká li ie
15.04 190386 0815

-.-

sb0041 4 150 mtib1045 /közönségszolgálat/

a környező országok időjárása

1986. március 19. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása péntek reggelig:

ausztria:

időnként megnövekszik a felhőzet, néhány helyen kisebb csapadék. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 6, 11, pénteken hajnalban plusz 1, minusz 3 fok.

csehszlovákia:

változóan felhős idő, egy-két helyen gyenge csapadék lehet. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 5, 11, pénteken hajnalban plusz 1, minusz 4 fok.

szovjetunió:

07

időnként kissé megnövekszik a felhőzet, számottevő csapadék nem várható. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 6, 10 fok, pénteken hajnalban minusz 2, minusz 6 fok.

románia:

változóan felhős idő, szórványosan kisebb havazás, havas eső. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 4, 8 fok, pénteken hajnalban 0, minusz 5 fok.

jugoszlávia:

változóan felhős idő, elszórtan gyenge havazás, hózápor. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 5, 10, pénteken hajnalban plusz 1, minusz 3 fok. /mti/

sl cl ie
15.07 190386 1118

-.-

sb0042 4 130 mtib1046 /közönségszolgálat/

elmarad az előadás

1986. március 19. - a bakfark consort hangversenye betegség miatt március 21-én, pénteken az országos széchenyi könyvtárban elmarad. /mti/

sa/mz li ie
15.08 190386 0184

07

-.-

sb0043 4 150 mtib1047

a hajdu-bihar megyei tanács ülése - vii. ötéves terv

1986. március 19. - hajdu-bihar megye vii. ötéves tervét vitatták meg a megyei tanács szerdán debrecenben megtartott ülésén. az ipari termelésben évi 3-4 százalékos növekedést irányoztak elő, s a mezőgazdaságban is az országos átlagnál nagyobb termelésnövekedést terveznek. a fő cél továbbra is a gabona-, illetve a hustermelés növelése. ezzel kapcsolatban kiemelték: a termelés bővülésével összhangban kell fejleszteni a feldolgozó, a tároló- és a hűtőkapacitást.

a szükségletek és a lehetőségek mérlegelése alapján öt év alatt 21-22 ezer lakás felépítésével számolnak, ennek több mint 40 százaléka debrecenben. az eddiginél nagyobb arányban építenek ugynevezett több generációs lakásokat, ifjúsági és nyugdíjasházakat.

a tervidőszak folyamán a középfokú oktatási intézményekben tanuló fiatalok száma mintegy négyezerhatszázal nő, ennek arányában tervezik a fejlesztéseket, beleértve a kollégiumi ellátást is. 1987-ben befejeződik debrecenben a megyei kórház rekonstrukciója, s ennek révén 492-vel gyarapodik a kórházi ágyak száma. elkészül a központi diagnosztika, a száz személyes orvos-nővérszálló, a tizenkét munkahelyes ambulancia. a tervidőszak második felében megkezdik a berettyóújfalui kórház rekonstrukcióját is. a vii. ötéves terv folyamán sor kerül a megyei köjál rekonstrukciójára, valamint az új vértranszfúziós állomás megépítésére. /mti/ szü/éva st li ie
15.12 190386 1454

-.-

sb0044 1 130 mtib1048 /embargó: 18.30 óráig!/
k ö z l e m é n ya magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának
1986. március 18-i üléséről /1. rész/

1986. március 19.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága 1986. március 18-án kádár jános elvtárs elnökletével ülést tartott. az ülésen a központi bizottság tagjain kívül részt vettek: a központi ellenőrző bizottság elnöke, a központi bizottság osztályvezetői, a megyei pártbizottságok első titkárai, a budapesti pártbizottság titkárai, a szakszervezetek országos tanácsának titkárai, valamint a

3P

minisztertanács tagjai, az országos főhatóságok vezetői, a központi sajtó képviselői.

a központi bizottság kegyelettel megemlékezett a közelmúltban elhunyt tagjairól, oláh istván és cserhádi istván elvtársról. tisztelettel adózott a gyilkos merénylet áldozatául esett kiemelkedő svéd szociáldemokrata államférfi, olof palme emlékének.

a központi bizottság megvitatta és elfogadta:

- szűrös mátyás elvtársnak, a központi bizottság titkárának előterjesztésében az időszerű nemzetközi és külpolitikai kérdésekről adott tájékoztatót;

- németh károly elvtársnak, a párt főtitkárhelyettesének előterjesztésében a párt kádern munkájával összefüggő javaslatokat.
/folyt.köv./ kö
15.21 190386 1319

-.-

sb0045 1 130 mtib1049 /embargó: 18.30 óráig!/
k ö z l e m é n y /2. rész/

i.

a központi bizottság áttekintette az időszerű nemzetközi kérdéseket, a párt- és az állami szervek külpolitikai tevékenységét.

1. a központi bizottság meghallgatta a szovjetunió kommunista pártjának xxvii. kongresszusán részt vett magyar pártküldöttség tájékoztatóját, és jóváhagyta a küldöttség tevékenységét. kádár jános elvtárs kongresszusi felszólalása hűen kifejezte a magyar kommunisták, a szocializmust építő magyar nép internacionalista szolidaritását. az szkp xxvii. kongresszusa világpolitikai jelentőségű esemény volt, amelyet méltán kísért hazánkban és világszerte megkülönböztetett figyelem.

a központi bizottság a szovjetunió további fejlődése és a szocializmus nemzetközi vonzereje szempontjából nagy jelentőségűnek tartja az szkp belpolitikai stratégiai irányvonalát, amely a társadalmi-gazdasági fejlődés meggyorsítását tűzi ki célul. a termelés, a gazdaság intenzív fejlesztésének, a tudományos és műszaki haladás meggyorsításának, a gazdaságirányítási rendszer reformjának, a népjólét emelésének, a szocialista demokrácia, a nép

3P

szocialista öngazgatása kibontakoztatásának programja meggyőzően bizonyítja, hogy milyen hatalmasak a szocialista társadalmi rendszer erőforrásai. a kongresszus rámutatott, hogy a fejlődés meggyorsítása érdekében határozottan le kell küzdeni a gazdaságban mutakozó kedvezőtlen tendenciákat, a változásokkal szembeni előítéleteket, teret kell nyitni a tömegek kezdeményező- és alkotókészségének.
/folyt.köv./ kö
15.22 190386 1617

-.-

sb0046 1 130 mtib1051 /embargó: 18.30 óráig!/
k ö z l e m é n y /3. rész/

pártunk, népünk üdvözli és támogatja a szovjetunió törekvését a világhelyzet megjavítására, készségét a nemzetközi együttműködésre, a tárgyalásokra, konkrét kezdeményezéseit az emberiség békés, biztonságos jövőjének megteremtéséért. a kongresszus az egyetlen ésszerű alternatívát, a békés egymás mellett élés egyetemes elvének érvényesítését állítja szembe az emberiséget fenyegető nukleáris katasztrófával. az amerikai egyesült államok megegyezési készsége esetén a tárgyalások és a megállapodások új lehetőségei nyilhatnak meg a nemzetközi kapcsolatokban. mindez előmozdithatja a leszerelés ügyét, elvezethet a nemzetközi biztonság szilárd és igazságos rendszerének létrehozásához.

a központi bizottság egyetért a szovjet kommunisták álláspontjával, hogy napjainkban a béke és a társadalmi haladás sorsa minden eddiginél szorosabban összefügg a szocialista világrendszer gazdasági és társadalmi fejlődésével, a nemzetközi kapcsolatokra gyakorolt befolyásának erősödésével. ez megköveteli a szocialista országok együttműködésének tökéletesítését, érdekeik hatékonyabb összehangolását, a szocialista építés tapasztalatainak kölcsönös tanulmányozását és hasznosítását. a központi bizottság kifejezte azt a meggyőződését, hogy a kongresszus állásfoglalásai előmozdítják a szocialista társadalom építése során felvetődő új kérdések eredményes megoldását. a szovjetunió fejlődésének felgyorsítása kedvezően hat a társadalmi haladásra az egész világon.

a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egysége iránti nagyfokú felelősséget tükrözi az, hogy a szovjet kommunisták kongresszusa a testvérpártokat összekötő elemekre, az internacionalista összefogásra helyezte a hangsúlyt, s leszögezte:
/folyt.köv./ kö
15.23 190386 1755

37

-.-

sb0047 1 130 mtib1052 /embargó: 18.30 óráig!/
k ö z l e m é n y /4. rész/

az egység nem azonos az egyformasággal, a mozgalomnak természetes velejárója a sokszínűség és az alkotó vita, melyben egyetlen párt sem sajátíthatja ki az igazságot.

a kongresszus állásfoglalásai ismételten igazolják, hogy a szovjetunió szilárd támasza a békéért, a társadalmi haladásért, a nemzeti függetlenségért, a népek szabad fejlődéséért küzdő minden erőnek.

a központi bizottság jelentős dokumentumok tartja a szovjetunió kommunista pártja új szövegezésű programját, amely a marxizmus-leninizmus elméletét alkotó módon alkalmazva vizsgálja a társadalmi és gazdasági fejlődés új jelenségeit, és válaszolja meg a szocialista építés elméleti és gyakorlati kérdéseit.

a magyar szocialista munkáspárt és a szovjetunió kommunista pártja között teljes a nézetazonosság a társadalmi fejlődés és a nemzetközi viszonyok megítélésében. a kongresszus állásfoglalásai újabb lendületet adnak az élet minden területére kiterjedő magyar-szovjet kapcsolatok fejlődésének, barátságunk további erősítésének.

pártunk üdvözli a szovjet kommunisták elhatározásait és törekvéseit. egész népünk azt kívánja, hogy a szovjetunió népei eredményesen oldják meg a xxvii. kongresszuson kitűzött nagyszabású feladatokat, érjenek el további nagy sikereket a fejlett szocialista társadalom építésében.

2. a magyar népköztársaság, a magyar szocialista munkáspárt az elmúlt időszakban is a szocialista országokkal folytatott együttműködés elmélyítésére törekedett. /folyt.köv./ kö
15.23 190386 1587

BT

-.-

sb0048 1 130 mtib1053 /embargó: 18.30 óráig!/
 közlemény /5. rész/

a központi bizottság nagyra értékelte a kgst tagállamok tudományos és műszaki haladásának a múlt év decemberében elfogadott 2000-ig szóló komplex programját. meggyőződése, hogy a program következetes végrehajtása meggyorsítja országaink, köztük hazánk tudományos-műszaki haladását, elősegíti a gazdaság intenzív fejlesztését.

hazánk és jugoszlávia sokoldaluan fejlődő, jószomszédi kapcsolatainak bővítését szolgálta lázár györgy elvtársnak a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaságban tett hivatalos baráti látogatása és megbeszélése milka planinccal, a jszszk szövetségi végrehajtó tanácsának elnökével.

3. a hagyományosan jó és példásan fejlődő magyar-osztrák kapcsolatok kiemelkedő eseménye volt kádár jános elvtárs és rudolf kirchschlager osztrák köztársasági elnök munkatalálkozója. megbeszéléseik újabb lendületet adtak az országaink közötti rendezett, az élet számos területére kiterjedő kapcsolatok fejlődésének.

a békés egymás mellett élés szellemében, a kölcsönösen előnyös kapcsolatok fejlesztésére irányuló szándék jegyében került sor george shultznak, az amerikai egyesült államok külügyminiszterének magyarországi látogatására. a tárgyalások hozzájárultak az országaink közötti párbeszéd folytatásához, a kétoldali kapcsolatfejlesztés további lehetőségeinek feltárásához.

4. a központi bizottság hasznosnak ítélte azokat a véleménycseréket, amelyeket az elmúlt időszakban pártunk képviselői - az internacionalista szolidaritás szellemében - a tőkés és a fejlődő világ országaiban tevékenykedő kommunista pártok vezetőivel folytattak. jól szolgálta a testvérpártokkal fenntartott kapcsolataink szorosabbra fűzését, egymás helyzetének és munkájának alaposabb megismerését az mszmp küldöttségeinek részvétele több testvérpárt kongresszusán.

a nemzetközi béke, biztonság és a jobb megértés ügyét szolgálták azok a megbeszélések, amelyeket pártunk képviselői a szocialista, szociáldemokrata pártok vezetőivel folytattak. /folyt.köv./ kö.
 15.24 190386 2020

BP

--

sb0049 4 150 mtib1050

tavaszi fesztivál - egyiptomi filmhét /1. rész/

1986. március 19. - szerdán félidejéhez érkezett a budapesti tavaszi fesztivál eseménysorozata. a kulturális rendezvények sorában ezen a napon nyitották meg az egyiptomi filmhétet. este bezárta kapuit az utazás, '86 kiállítás. itt a nap folyamán a malév tartott sajtótájékoztatót a hamarosan életbe lépő nyári menetrendről. az ibusz standján a máltai turisztikai ajánlatokról, a duna intercontinentál szállóban pedig szlovénia idegenforgalmáról tájékoztatták az újságírókat.

az egyiptomi filmhét alkalmából sajtótájékoztatót tartottak szerdán a mokép székházában. ahmed khalil mohamed ghoneim, az egyiptomi arab köztársaság budapesti nagykövetségének kulturális tanácsosa, valamint sayed ahmed moustafa ghanem kulturális attasé beszélt hazája filmgyártásának fejlődéséről, eredményeiről.

elmondták: az egyiptomi filmművészet hasonlóan gazdag hagyományokra tekint vissza, mint az európai. kairó mindig is az arab világ filmgyártásának központja volt. egyiptomban jelenleg évente mintegy ötven filmet készítenek, s az egy esztendő alatt bemutatott külföldi filmek aránya 25-30 százalék körül mozog. mint mindenütt a világon, a televízió hatására valamelyest csökkent a mozik látogatottsága, s elterjedt a videózás is. a nézők többsége a hazai filmeket kedveli, mivel azok közel állnak gondolkodásmódjukhoz, az ő életüket ábrázolják.

a budapesten most először megrendezett filmhéten képet kívánnak nyújtani az egyiptomi filmművészetről a vörösmarty moziban március 20-26 között bemutatják salah abu self „a vízholdó halála”, című, 1978-ban készült produkcióját. nader galal rendezte a „senki sem tudja”, című filmet, amelynek főhőse a bürokrácia ellen harcol. atef el taleb „a buszvezető”, című alkotása az egyiptomi filmművészet egyik legjelentősebb produkciója. „a mumia”, című, 1969-ben forgatott filmet shadi abdel salam rendezte. henri barakat „a bűn”, című alkotása a vándorló idénymunkások kizsákmányolását realista eszközökkel mutatja be. „szomorú éji madár”, a cime yehia el alami alkotásának, husszein kamal rendezte „a lehetetlen”, című filmet.
 /folyt. köv./ lg km cl ie
 15.24 190386 2190

BP

--

sb0050 4 130 mtib1054

szűrös mátyás - nőszervezetek

1986. március 19. - szűrös mátyás, az mszmp központi bizottságának titkára szerdán a központi bizottság székházában fogadta a szocialista és szocialista orientációjú országok nőszervezeteinek egyeztető tanácskozásán résztvevő delegációk vezetőit. /mti/

ka km cl ie
15.27 190386 0309

--

sb0051 4 130 mtib1055

aczel györgy ujbudapest

1986. március 19. - aczel györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kb társadalomtudományi intézetének főigazgatója szerdán a főváros iv. kerületébe látogatott. a vendéget káder gyula, a kerületi pártbizottság első titkára és fekete jános, a városrész tanácselnöke fogadta.

a politikai bizottság tagja délelőtt felkereste ujbudapest legnagyobb üzemét, a tungsrám részvénytársaságot, valamint a mikroelektronikai vállalatot. a két üzem vezetői - gábor andrás és valamint zentai gábor és páll lászló üzemi pártbizottsági titkárok tájékoztatást adtak vállalatuk politikai és gazdasági helyzetéről, a vii. ötéves terv fejlesztési elképzeléseiről, a kgst- és a tőkés országokkal való együttműködés lehetőségeiről, dolgozók munkakörülményeiről, hangulatáról.

a program a főváros jelenleg legnagyobb lakásépítési beruházásaként épülő káposztásmegyeri lakótelepen folytatódott, ahol aczel györgy ismerkedett a pécsi sándor sétány 1. szám alatti nyugdíjsház és öregek napközi otthona, a rónai sándor utcai óvoda és a káposztásmegyeri általános művelődési központ életével.

aczel györgy délután aktívaértekezleten tájékoztatót tartott időszerű politikai kérdésekről, majd kötetlen beszélgetést folytatott a kerületi párt végrehajtó bizottság tagjaival. /mti/

t/kj ka km cl ie és Balogh Béla vezérigazgatók
15.30 190386 1322

37

--

sb0052 4 160 mtib1056

tanácskozás a gyermekvédelemről

1986. március 19. - szerdán gyulán, a szot-üdülőben megkezdődött a gyermek- és ifjúságvédő intézetek vezetőinek kétnapos országos tanácskozása. a művelődési minisztérium, az országos pedagógiai intézet, valamint a gyermekvédő intézetek igazgatói munkaközössége által szervezett tanácskozás első napján előadások hangzottak el egyebek közt a családjogi törvény készülő módosításáról, a területi gyermekvédelem kérdéseiről és az intézetek tevékenységéről. az ország husz gyermek- és ifjúságvédő intézetét képviselő félszáz szakember csütörtökön battonyára látogat, ahol megismerkedik az átadás előtt álló sos-gyermekfaluvall, leendő működésének szakmai kérdéseivel. /mti/

sam/bené, ká li ie
15.31 190386 0734

--

sb0053 4 150 mtib1057

számítógépes állattenyésztési program

1986. március 19. - a holstein-friz teheneket tenyésztő gazdaságok szakemberei számára kezdődött szerdán továbbképző tanfolyam a pécsi állami gazdaság központjában az amerikai számítógépes genetikai program módszereiről. az egyesült államok-beli wisconsin deforestből érkezett szakértők közreműködésével a magas tejhozamu szarvasmarha fajta teheneinek helyes értékelését, a kedvező tulajdonságokat továbbörökíteni képes egyedek biztos felismerését tanulják meg. a genetikai program alkalmazásával számottevően javítható a hazai holstein-friz szarvasmarha állomány értéke. /mti/

kász/bné, ká cl ie
15.32 190386 0647

37

--

sb0054 4 160 mtib1058

ujjáéled a metró klub

1986. március 19. - hosszú évek csöndje után ismét hallat magáról a metró klub, a főváros egykori beatközpontja. ezuttal az 1960-as, 70-es évek zenéjének központjaként működik majd, vállalva közművelődési feladatokat is. ezekről a tervekről tájékoztatták az újságírókat a metró klub vezetői és munkatársai szerdán székházukban.

a közelmultban szervezték meg kísérleti jelleggel a kisiskolásoknak a zebra klubot, valamint a közönség széles rétegét vonzó, de főként a 30-40 éveseknek szánt rock and roll klubot, ahol a memory band, továbbá vendégművészek, együttesek játsszák a 15-25 évvel ezelőtti, még ma is közkedvelt slágereket.

a szeptemberben induló új évadban számos új klub kel életre, bár a végleges program még csak most formálódik. a kisebbeket a suli-buli és az alma klubba várják, a nagyobbak az ifjúsági magazinnal közösen kialakítandó klubba járhatnak majd. helyet adnak a középiskolások „iskolánapi”, rendezvényeinek, s ugyancsak ezt a korosztályt várja elsősorban a dolly roll klub.

tervezik a fővárosi egészségnevelési intézettel közösen olyan klubok létrehozását is, ahol a fogyókurázók, illetve a dohányzást abbahagyók találkozhatnak rendszeresen. /mti/

t cs/ km cl ie
15.34 190386 1242

--

sb0055 4 150 mtib1059 /közönségszolgálat/

hajóforgalom

1986. március 19. - a pest megyei révhajózási és hajóépítő vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy szigetszentmiklós és taksony között a forgalom megindult. /mti/

kru/an st li ie
15.41 190386 0209

BP

--

sb0056 4 150 mtib1060

agrokémiai tanácskozás szolnokon

1986. március 19. - országos agrokémiai tanácskozást rendezett szerdán szolnokon a technika házában a mezőgazdasági szövetkezetek területi szövetsége és a magyar agrártudományi egyesület szolnok megyei szervezete. a fórumon a termelőszövetkezetek, növényvédelmi állomások, kutató intézetek és műtrágya-gyártó vállalatok képviselőit mintegy kétszáz szakember vett részt.

a tanácskozáson ismertették a szolnoki agrárinnovációs közös vállalat által bevezetett és elterjesztett adalékos műtrágyázási eljárást, amelynek kidolgozása törőcsik Mihály kutatómérnök nevéhez fűződik. az új agrokémiai eljárást az a kedvezőtlen tapasztalat indokolja, hogy a szántóföldekre kijuttatott foszfor- és káliumtartalmu műtrágyák 40-60 százaléka nem hasznosul, elvész a talajban. e tápanyagvesztés megakadályozására olyan adalékokat kevernek a műtrágyákhoz, amelyek meggátolják, hogy a foszfor és a kálium lekötődjön a talajban. a módszert eddig búzánál, kukoricánál és napraforgónál próbálták ki, s a gyakorlati szakemberek szerint alkalmazásával átlagosan 8-10 százalékos terméstoppletet értek el.

a találmányt 1982-ben még csak hét hazai gazdaságban próbálták ki, de az idén már 171 gazdaság alkalmazza több mint százezer hektáron. a szolnoki vállalat 1985-ben kísérleti hasznosítási szerződést kötött a csehszlovák agrohemický podnik céggel, s a tavaszi árpával folytatott kísérletek kedvező eredménnyel zárultak. így az eljárást 1986-ban csehszlovákiában is bevezetik. /mti/

laz/kné st li ie
15.43 190386 1545

--

sb0057 4 150 mtib1061

marjai józsef hazaérkezett moszkvából

1986. március 19. - marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese, hazánk állandó kgst-képviselője szerdán hazaérkezett moszkvából, ahol részt vett a kgst-tagországok állandó képviselőinek munkatalálkozóján.

érkezésénél a ferihegyi repülőtéren megjelent borisz sztukalin, a szovjetunió magyarországi nagykövete is. /mti/

pf/il st cl ie
15.48 190386 0397

BP

--

sb0058 4 130 mtib1062

kitüntetések

1986. március 19. - a szovjetunió legfelsőbb tanácsának elnöksége jubileumi emlékérmét adományozott kiss lajos nyugállományú vezérőrnagynak, a magyar honvédelmi szövetség volt főtitkárának, valamint dr. pál albertnek és zsarnai istvánnak, a magyar ellenállók, antifasiszták szövetsége tagjainak, akik a szovjet hadsereg kötelékében harcoltak a II. világháborúban.

a kitüntetéseket borisz sztukalin, a szovjetunió magyarországi nagykövete szerdán adta át a nagykövetségen. jelen volt nárai istván altábornagy, honvédelmi miniszterhelyettes, kéri györgy vezérőrnagy, az mhsz főtitkára és ispánovits márton, a measz főtitkára. /mti/

sa-gn km cl ie
15.56 190386 0678

-.-

sb0059 4 150 mtib1064

évm-habitat - sajtótájékoztató /1. rész/

1986. március 19. - az évm és az ensz habitat /emberi települések bizottsága/ együttműködéséről tárgyalások kezdődtek budapesten. ennek eddigi eredményeiről tájékoztatta az újságírókat szerdán jantner antal miniszterhelyettes és dr. arkot ramacsandran ensz-főtitkárhelyettes, a habitat nairobi központjának igazgatója.

jantner antal elmondotta: a tárgyalásokon megállapodtak abban, hogy 1989 végéig meghosszabbítják a habitat központ 1980-ban budapesten létrehozott kelet-európai információs irodájának működését. elhatározták azt is, hogy újabb szakemberekkel erősítik meg az irodát és bővítik tevékenységi körét is. így az iroda közreműködésével meggyorsul a településfejlesztési információk áramlása a kelet-európai országok és a világ más államai között.

a budapesti tárgyalások során várhatóan egyezményt kötnek az évm és habitat központ együttműködésének továbbfejlesztéséről. a magyar fél az eddiginél nagyobb támogatást nyújt a habitat központ tevékenységéhez. a tárgyalásokon megállapították, hogy magyarországon sok olyan kutatási és fejlesztési eredményt ajánlhat fel, amelyet a fejlődő országokban egyszerű berendezésekkel hasznosíthatnak. elkészültek már azok a tervek, amelyek lehetővé teszik, hogy szilárd alapozással vályogból, földből építsenek tartós lakóházakat. az egyik kutató intézetben már elkészült egy falusi téglagyár terve, amelyet ugyancsak jól hasznosíthatnak a fejlődő országokban.

37

dr. arkot ramacsandran elmondotta, hogy a habitat központ 85 országnak nyújt segítséget a lakásépítéshez, településfejlesztéshez. a magyar szakértők több fejlődő országban tanácsadással és tervek készítésével eredményesen segítik ezeket a munkákat. jelentős az a hozzájárulásuk is, amelyet az adott ország építőiparának, építőanyagiparának kialakításához nyújtanak. jól hasznosíthatják ezekben az országokban a magyar szakmai és oktató filmeket is.
/folyt. köv./ sb/li sl
16.17 190386 1951

-.-

sb0060 4 150 mtib1065

évm-habitat - sajtótájékoztató /2. rész/

az évm és a habitat központ együttműködésével bővítik a fejlődő országok szakembereinek oktatásához, továbbképzéséhez nyújtott támogatást. a magyar fél vállalta, hogy hazai intézményeiben vagy külföldi tanfolyamok szervezésével is részt vesz ebben a munkában.

a sajtótájékoztatón elhangzott, hogy az ensz közgyűlése 1987-et a hajléktalanok nemzetközi évének nyilvánította, s a habitat központot bizta meg az előkészítő és szervezési munkák irányításával. a magyar fél ezekhez a munkákhoz is segítséget nyújt olyan módszerek, tervek kidolgozásával, amelyek hozzájárulhatnak a rászoruló lakásgondjainak mielőbbi megoldásához. /mti/

sb/li sl cl ie
16.19 190386 0783

-.-

sb0061 4 150 mtib1066 /embargó: 18.30-ig/

kinevezések

1986. március 19. - a minisztertanács doros bélát a magyar posta általános elnökhelyettesévé, dr. kertész pált, dr. oláh lászlót és dr. valter ferencet a magyar posta elnökhelyetteseivé kinevezte.
/mti/

sl cl ie
16.24 190386 0238

37

-.-

sb0062 4 130 mtib1067

székfoglaló előadások

1986. március 19. - berényi dénes a magyar tudományos akadémia rendes tagja megint atomfizika? címmel, és eckhardt sándor, a magyar tudományos akadémia levelező tagja a daganatos betegségek gyógyszeres kezelésének helyzete és perspektívái címmel székfoglaló előadást tartott szerdán az akadémia székházában. /mti/

Li km cl ie
16.25 190386 0362

--

sb0063 4 160 mtib1068

kun béla- napok komlón

1986. március 19. - kun béla- napok kezdődtek szerdán komlón a hazai és a nemzetközi munkásmozgalom száz éve született kiemelkedő alakjának nevét viselő gimnáziumban. a magyar tanácsköztársaság kikiáltásának évfordulója tiszteletére rendezett eseménysorozat a gimnázium versmondóinak versenyével és a baranya megyei középiskolások pályaválasztási vetélkedőjével kezdődött. csütörtökön komló középiskolásai vetélkedően vesznek részt, találkoztartanak a város iskoláinak kiszervezetei, megrendezik a megyei középiskolások kamarakórus-versenyét. a program pénteken a kun béla megyei szaktárgyi pályázat díjainak kiosztásával és a középiskolások báljával zárul. /mti/ J Lovak

kász/bné st li ie
16.25 190386 0722

--

37 18 30

sb0064 4 130 mtib1069

részvétávirat

1986. március 19. - az mszmp központi bizottsága táviratban fejezte ki részvétét a szenegáli függetlenségi és munkapárt központi bizottságának seydou sissoko, a párt főtitkárának elhunytá alkalmából. /mti/

Li km cl ie
16.26 190386 0249

--

sb0065 4 150 mtib2001

tot - sajtótájékoztató

1986. március 19. - a termelészövetkezetek elmúlt évi gazdálkodásának eredményeit és az ideitennivalókat ismertették szerdán a termelészövetkezetek országos tanácsának székházában tartott sajtótájékoztatón.

Lehoczki Mihály, a tot főtitkárhelyettese elmondotta, hogy a közös gazdaságok tavaly, részben a kedvezőtlen időjárás miatt, nem tudták megismételni 1984. évi eredményeiket. termelésük értéke egy év alatt 2 milliárd forinttal csökkent és csaknem ilyen mértékben esett vissza az alaptervekenység bevétele is. kisebb arányban mérséklődött a mérleg szerinti nyereség, amely tavaly meghaladta a 17 milliárd forintot.

a termelészövetkezeti zárszámadások befejeződtek. a tapasztalatok azt mutatják, hogy nemcsak a tájegységek, hanem a szomszédos gazdaságok között is erősen differenciálódott a nyereség. a borsod megyei gazdaságok tavalyi nyeresége például csupán 56 százaléka volt az előző évinek; itt elsősorban a kiegészítő tevékenységekkel voltak gondok. somogy megye gazdaságainak jövedelme 57 százaléka volt az egy évvel korábbinak. zala és szabolcs megye szövetkezeti gazdaságainak teljesítménye szintén elmaradt a várttól, nyereségük is mindössze 65-66 százaléka a tavalyi előtlinek. a szolnok megyei gazdaságok viszont tavaly 1984-hez képest 40 százalékkal fokozták tiszta jövedelmüket. szintén eredményesen gazdálkodtak a pest megyei üzemek: 2,4 milliárd forintos nyereséget értek el.

az idejéveleji tapasztalatok azt mutatják, hogy a gazdaságok részben saját erejükből, igyekeznek gazdálkodásukat javítani. szükség is van rá, hiszen a mezőgazdasági tevékenységben - ennek

37 18 30

tavalyi visszaesését is pótolva - mintegy 3-3 és fél százalékkal kívánják növelni a teljesítményt. a növénytermelést - az előirányzat szerint - 5-6 százalékkal fokozzák. várható, hogy az idén az állatállomány csökkenése - az eddig hozott központi intézkedések eredményeként - megáll, és így az állattenyésztésben az előző évinél 1-2 százalékkal nagyobb teljesítményt érnek el. a kiegészítő tevékenységben, elsősorban a piaci lehetőségeket figyelembe véve, legalább 4-5 százalékos termelésnövekedéssel számolnak a termelőszövetkezetekben. /mti/

fi/li/jf li ie

16.35 190386 2195

-.-

sb0066 4 150 mtib2002

tavaszi fesztivál - idegenforgalom /2. rész/

1986. március 19. - szerdán, az utazás 86 kiállítás utolsó napján a szakmai programok keretében a malév tartott sajtótájékoztatót.

Jahoda Lajos, a vállalat vezérigazgatója elmondta, hogy március 30-án lép életbe a légitársaság nyári menetrendje. a malév gépei továbbra is harminc ország 40 városába repülnek. újdonság a nyári menetrendben, hogy néhány irányban az eddiginél több járatot indítanak. így például münchenbe március végétől az eddigi öt helyett hetente hat malév gép közlekedik, s az eddigi hétről nyolcra nő a járatok száma zürichbe. június és szeptember között hetente öt alkalommal indul magyar repülőgép az angol fővárosba. a dinamikus fejlődő utasforgalom tette szükségessé, hogy helsinki-be ezentúl hetente háromszor közlekedjen a malév. berlinbe és lipcsébe is több gép indul. az idegenforgalmi főszezonban hetente 184 járatot közlekedtet a magyar légitársaság.

a tájékoztatón felhívták a figyelmet a kedvezményekre is. a legolcsóbb utazási mód az úgynevezett apex kedvezmény, amely oda-vissza utra az egyirányú díjtételnek mindössze a 85-100 százaléka. az ifjúsági kedvezménnyel 26 éves korig lehet élni; ennek ára 35-40 százaléka a teljesáru jegynek. több városba, így amszterdamba, brüsszelbe, rómaiba, milánóba, genfba, baselba és zürichbe nyugdíjaskedvezményt is nyújtanak, ez még az apex-jegynél is 10 százalékkal olcsóbb. gyermekek is kapnak kedvezményt: két éves korig a teljesáru jegy 10 százalékát, 2-12 éves kor között 50 százalékát kell fizetni. a skandináv országokba utazók családi kedvezményt vehetnek igénybe: ha a család együtt utazik, a családfő teljes árát, a családtagok pedig félárát fizetnek.

BT 1830

közösen tartottak sajtótájékoztatót szerdán az ibusz és máltai partnerei, a progressive tours malta utazási iroda és az air malta légitársaság. elmondták, hogy ebben az évben várhatóan csaknem 1700 magyar turista utazik máltára. május közepétől október közepéig szervezi az ibusz máltai üdülőprogramjait, illetve a malta-szicília körutazást. azt tervezik, hogy októbertől decemberig a nyugdíjasok részére indítanak kedvezményes áru utazásokat a kellemes éghajlatu máltai üdülőközpontokba.

a duna intercontinental szállóban a jugoszláviai köztársaságok közül ezuttal szlovénia idegenforgalmi cégei ismertették ajánlataikat, mindenekelőtt téli-tavaszi programjaikat. elmondták, hogy az elmúlt évben több mint 23 ezer magyar turista kereste fel szlovénia üdülőhelyeit, s közülük sokan látogattak el a májusig élvezhető síterepekre. /folyt. köv./

bi/gg/li

16.57 190386 2570

-.-

sb0067 4 150 mtib2003

tűz utáni kárfelmérés a budapesti vegyiművekben

1986. március 19. - a budapesti vegyiművek illatos uti gyáregységének olitref gyomirtószergyártó üzemében szakértők bevonásával megkezdődött a keddi esti tüzeset okainak kivizsgálása és a kár felmérése.

a vállalat vezetőitől kapott tájékoztatás szerint a tüzeset miatt bizonytalan ideig szünetel a termelés ebben az üzemi részben. a csarnok falai megrepedeztek, a műszerek többsége tönkrement, de a gyártóberendezések nagyrésze az előzetes vizsgálatok szerint sértetlen. a károk pontos megállapításához, a termelés újraindításához ellenőrizni kell az üzemépület statikai állapotát, felül kell vizsgálni a gyártósorokat. a gyártás egyik legfontosabb technológiai folyamatához, a nitrálásához szükséges két gyártósor közül az egyiket valószínűleg viszonylag rövid időn belül helyre tudják állítani, s ha az üzem épülete sem károsodott nagyobb mértékben, akkor ezen a soron a hibák elhárítása után folytathatják a gyártást. ha azonban az üzemszarnok teljes felújításra szorul, akár hónapokig is szünetelhet az olitref gyártása. ezt a főként napraforgótáblák gyomtalanításához használatos szert itthon egyedül a budapesti vegyiművekben állítják elő. az olitref átmeneti hiánya - ha nem is az eredetivel azonos hatékonysággal - de pótolható más szerekkel. /mti/

be sl cl ie

16.59 190386 1373

BT 1830

-.-

sb0068 4 150 mtib2004

tavaszi fesztivál - idegenforgalom /3. rész/

növekszik az érdeklődés szlovénia turisztikai nevezetességei iránt, éppen ezért folyamatosan növelik a szállások számát; a közeljövőben újabb 12 ezer hellyel bővül a fogadókapaitás.

x x x

király józsef, az utazás '86 kiállítás igazgatója az mti munkatársának elmondta: sikeres hat napot zárt az idegenforgalmi seregszemle. ez idő alatt 78 ezer érdeklődő lépte át a kőbányai vásárváros kapuit, ennyien voltak kíváncsiak husz ország 135 kiállítójának bemutatójára. a hazai utazási irodák, idegenforgalmi cégek bőséges választékkal álltak az utazni vágyók rendelkezésére. nem utolsósorban a kedvezményes ajánlatoknak köszönhetően a hat nap alatt 9,5 milliárd forint értékben kelttek el hazai és külföldi utak. volt olyan utazási iroda, amelyik egy nap alatt csaknem kétmilliárd forintos forgalmat bonyolított le. a kiállítás színhelyén az utazási lehetőségek kiválasztása mellett bőségesen volt alkalom a szabadidő aktív, hasznos eltöltésére is. az igényesen összeállított programok, szórakoztató műsorok igen sok érdeklődőt vonzottak. a résztvevő belkereskedelmi vállalatok is jó partnernek bizonyultak: széles választékot kínáltak különböző sportruházati és műszaki cikkekből, sporteszközökből, szabadidő cikkekből. összes forgalmuk meghaladta a tízmilliárd forintot. sikeresek voltak az utazási kiállítás szakmai programjai is. a résztvevő utazási, idegenforgalmi szakemberek véleményét cserélték az aktuális kérdésekről, s több üzleti megállapodást készítettek elő. a hazai és a külföldi kiállítók véleménye szerint a budapesti utazás-kiállítás egyre jelentősebb szerepet tölt be a többi nemzetközi idegenforgalmi seregszemle között, s mint kelet-nyugati utazási börze is beváltotta a hozzáfűzött reményeket. /folyt. köv./

bii/gg/sl li ie

17.02 190386 1905

BP 1830

--

sb0069 4 130 mtib2005

átadták az idei kisz-dijakat /1. rész/

1986. március 19. - az ifjúsági szövetség immár kilencedik alkalommal jutalmazta kisz-dijjal - a forradalmi ifjúsági napok alkalmából - azokat a 35 éven aluli fiatalokat, akik több éven át példamutató tevékenységükkel, az ifjúság nevelésében végzett kiemelkedő munkájukkal járultak hozzá a fejlett szocialista társadalom építéséhez.

a kitüntetések szerdán a szövetség székházában rendezett ünnepségen hámosi csaba, a kisz központi bizottságának első titkára nyújtotta át. az eseményen jelen volt páll lénárd, az mszmp kb titkára, valamint az állami, a társadalmi élet több vezető személyisége. /folyt. köv./

na/gg/li

17.21 190386 0677

--

sb0070 4 130 mtib2006

átadták az idei kisz-dijakat /2. rész/

kisz-diját kapott:

fórián éva, az évek óta kiemelkedően legjobb magyar női sportlövő, többszörös világ- és európa bajnok, aki eredményeivel, sportemberi magatartásával példaképpül szolgál számos fiatal számára;

horn györgy pedagógus, szakközépiskolai igazgató az iskola belső életének, a tanítás és nevelés módszereinek, a diákönkormányzat és a nevelőtestület szerepének megújítását célzó kísérletéért, a köznevelődés és oktatás területén végzett kiváló munkájáért;

kéri lászló szociológus az ifjúság politikai szocializációját, nemzedéki szerepét vizsgáló kutatásokban elért jelentős tudományos eredményeiért;

márton lászló író, a magyar epikai hagyományokat egyéni módon megújító, napjaink emberének intellektuális és lelki konfliktusait érzékenyen megfogalmazó műveitért;

máté gábor színművész kiemelkedő színházművészeti alkotó munkájáért, amely egybeötvözi az alkotóműhely megteremtésében vállalt közösségi szerepet és az egyéni játékstílussal párosuló színészi tehetséget;

BP 1830

noll tamás építész, a környezetet alkotó módon felhasználó, a kor követelményeihez igazodó igényes építészeti tervező munkájáért.

kollektív díjat kaptak:

a békés megyei népujság szerkesztői közössége, amely fokozott figyelmet fordít a megye ifjúságpolitikai, kulturális és tömegsport rendezvényeinek népszerűsítésére, rendszeres kapcsolatot tart a megye diákújságíróival, aktívan részt vesz képzésükben, stúdió vezetésével segíti munkájukat;

a budapesti „jibraki”, irodalmi színpad tagjai a tizenévesek gondolkodásához, életérzéséhez közelálló amatőr színpadi produkciók sikerre viteléért, a művészeti ismeretterjesztésben vállalt áldozatos tevékenységükért;

a nógrádsipeki szabadidős társaság a kisközségi művelődési lehetőségek tartalmi és formai megújításában példaadó kezdeményezéseier, a közművelődés közösségi szervezésében vállalt úttörő szerepéért;

a téka együttes tagjai, a hagyományos magyar népzene magas színvonalu tolmácsolásáért, a táncházmozgalomban végzett közösségteremtő munkájukért. /mti/

na/tr/gg bc li ie
17.29 190386 2121

--

sb0071 4 130 mtib2007

tájékoztató az influenza-helyzetről

1986. március 19. - az országban jelentősen csökkent az influenza-megbetegedések száma. március 10 és 16 között 225 ezer új megbetegedést jelentettek, 97 ezerral kevesebbet, mint az azt megelőző héten. szövődményt, - főleg légcsőhurutot és tüdőgyulladást - az esetek öt százalékánál észleltek. a járvány kezdetétől több mint egymillióan, elsősorban gyermekek és középkorú felnőttek betegedtek meg influenzában. /mti/

me/tr bc cl ie
17.29 190386 0482

37 18 30

--

sb0072 4 150 mtib2008 /közönségszolgálat/

a magyar nemzeti bank hivatalos devizaárfolyamai

1986. március 19.
érvényben: 1986. március 20-án

d e v i z a n e m	vételi árf. 100	közép egységre	eladási ft-ban
angol font	6775,07	6781,85	6788,63
ausztrál dollár	3263,49	3266,76	3270,03
belga frank	99,29	99,39	99,49
dán korona	550,23	550,78	551,33
finn márka	898,61	899,51	900,41
francia frank	660,69	661,35	662,01
holland forint	1800,61	1802,41	1804,21
japán yen /1000/	260,25	260,51	260,77
kanadai dollár	3306,04	3309,35	3312,66
kuvaiti dinár	16010,13	16026,16	16042,19
norvég korona	644,63	645,28	645,93
nszk márka	2032,37	2034,40	2036,43
olasz líra /1000/	29,88	29,91	29,94
osztrák schilling	289,53	289,82	290,11
portugál escudo	30,93	30,96	30,99
spanyol peseta	32,30	32,33	32,36
svájci frank	2419,28	2421,70	2424,12
svéd korona	636,32	636,96	637,60
tr. és cl. rubel	2797,20	2800,00	2802,80
usa dollár	4590,11	4594,70	4599,29
ecu /közös piac/	4393,70	4398,10	4402,50 /mti/

st cl ie
17.33 190386 1207

--

sb0073 4 130 mtib2009

Lázár györgy - kgst gépipari küldöttségek

1986. március 19. - Lázár györgy, a minisztertanács elnöke szerdán a parlamentben fogadta a kgst gépipari együttműködési bizottság negyedik ülésén résztvevő küldöttségek vezetőit és jugoszlávia képviselőjét. a találkozón részt vett maróthy lászló miniszterelnök-helyettes, a magyar delegáció vezetője és kapolyi lászló ipari miniszter is. /mti/

gg/st li ie
17.34 190386 0414

37 18 30

--

sb0074 1 130 mtib2010 /embargó: 18.30 óráig!/
 közlemény /6. rész/

11.

a központi bizottság áttekintette a párt kádern munkáját, és meghatározta az időszerű káderpolitikai feladatokat.

1. a központi bizottság megállapította, hogy az utóbbi években tervszerűbbé vált a vezetők kiválasztása, felkészítése és funkcióba állítása, javult politikai és szakmai felkészültségük. a vezetők nagy többsége a szocializmus ügye iránti elkötelezettséggel, eredményesen és felelősséggel látja el feladatát, képes a magasabb követelmények szerint dolgozni. kedvezően hatott a kádern munkára, erősítette annak demokratikus vonásait, hogy megnőtt a választott testületek szerepe a személyi ügyek eldöntésében, szélesedett a pályázati rendszer, a meghatározott időre szóló kinevezés gyakorlata. a dolgozó kollektívák, a tömegszervezetek és -mozgalmak nagyobb beleszólási lehetőséget kaptak a vezetők és tisztségviselők jelölésébe, kiválasztásába, munkájának, magatartásának megítélésébe.

a központi bizottság ugyanakkor rámutatott, hogy a káderpolitikai elvek nem valósulnak meg következetesen, a gyakorlat késedelmesen igazodik a társadalmi, a gazdasági és a kulturális élet változásaihoz. a káderpolitikai elvek érvényesítését leggyakrabban a szubjektívizmus, a személyi összefonódás nehezíti. a fiataloknak a vezetésbe való bevonása lassabb az indokoltnál. gyakori, hogy a megérett kádercserék nem történnek meg idejében. a párt-, állami és /folyt.köv./ kö
 17.36 190386 1456

--

sb0075 4 130 mtib2011 /közönségszolgálat/
 a mahart közleménye

1986. március 19. - a mahart balatoni hajózási leányvállalat közli, hogy az összefüggő jégmező miatt kompjárátát szántódrév és tihanyrév között a kiadott menetrend szerint megindítani nem tudja.
 /mti/

sl mz cl ie
 17.37 190386 0247

3P

--

sb0076 1 130 mtib2012 /embargó: 18.30 óráig!/
 közlemény /7. rész/

társadalmi szervek sok esetben nem lépnek fel a vezetők egy részénél tapasztalható szerényletlenséggel, túlzott önbizalommal, kritikátlanlansággal és más negatív jelenségekkel szemben.

2. előrehaladásunknak döntő feltétele, hogy kibontakoztassuk az emberek alkotóképességét, kezdeményező-készségét, növeljük a munka megbecsülését. ebben minden korábbinál nagyobb felelősség hárul a vezetőkre. az egész társadalom érdeke, hogy a káderpolitikai elvek érvényre jussanak, mindenütt hozzáértő, rátermett emberek töltsék be az irányító posztokat.

a központi bizottság szükségesnek tartja, hogy a kádern munka gyakorlata igazodjon a társadalmi, gazdasági fejlődés, a tudományos-műszaki haladás és a szocialista demokrácia növekvő követelményéhez.

a/ a vezetők kiválasztásában és megítélésében fontos követelmény a politikai és erkölcsi alkalmasság, a szakmai hozzáértés, a vezetői rátermettség. figyelembe kell venni a jelöltek életutját, tapasztalatait, korábbi munkahelyein nyújtott teljesítményét, az új beosztással járó feladatokat és azt is, hogy milyen összetételű és felkészültségű kollektívába kerülnek. legyenek alkalmasak feladatuk ellátására, a párt politikájának önálló alkalmazására és végrehajtására, döntéseik, intézkedéseik hatásainak mérlegelésére.

minden vezetőtől meg kell követelni a szocializmus iránti elkötelezettséget, törvényeink és erkölcsi normáink megtartását, a határozott és nyílt kiállást a párt politikája és a saját munkaterületére vonatkozó határozatok mellett. a vezetői /folyt.köv./ kö
 17.38 190386 1632

3P

--

sb0077 4 150 mtib2013 /közönségszolgálat/

időjárás-jelentés

1986. március 19.

várható időjárás az ország területén csütörtök estig:

 többnyire derült, száraz idő várható, csupán időnként -
 elsősorban a déli óráktól - növekszik még a gomolyfelhőzet, futó
 záporosó, hózápor néhol előfordulhat. a hőmérséklet csúcserőke 5 és
 10 fok között alakul. /mti/
 cl ie

17.39 190386 0398

-. -

sb0078 1 130 mtib2014 /embargó: 18.30 óráig!/
 k ö z l e m é n y /8. rész/

megbízattal összeférhetetlen a dolgozók lebecsülése, a kritika
 elfojtása, a hatalommal, a beosztással való visszaélés.

a párt testületei a személyi ügyekben elsősorban a politikai és
 az erkölcsi alkalmasságot, valamint a vezetői rátermettséget
 mérlegetjék. a szakmai hozzáértés elbírálását az arra illetékes
 szervektől igényeljük. fejlődésünk mai szakasza megkívánja, hogy
 nagy figyelmet fordítsunk a káderek hozzáértésére és vezetői
 képességeire. a szakmai tudásnak minden korábbinál nagyobb a
 jelentősége.

felelős politikai és társadalmi tisztségekre olyan személyeket
 kell javasolni, akik munkájukkal és magatartásukkal kivívták a
 dolgozók bizalmát, az embereket meg tudják nyerni országépítő
 céljainknak. bevált szövetségi politikáinknak megfelelően pártfunkció
 kivételével minden más tisztséget pártonkívüli is betölthet. minden
 esetben azt a jelöltet kell támogatni, aki az adott munkakörre
 alkalmasabb, függetlenül attól, hogy tagja-e a pártnak vagy sem.

b/ következetesebben kell érvényesíteni a vezetés stabilitásának
 és a káderek ésszerű, folyamatos cserélődésének elvét. a megérett
 cseréket halogatás nélkül, idejében kell lebonyolítani. minden

37

vezető addig maradjon beosztásában, amíg feladatát megfelelően
 ellátja, és élvezzi választóinak, illetve az irányításával dolgozó
 kollektívának a bizalmát. társadalmi szükséglet, hogy a vezetés az
 élet minden területén új erővel frissüljön fel. a különböző
 korosztályok képviselői együtt legyenek jelen a vezetésben,
 ötvöződjön az idősebbek élettapasztalata a fiatalok új iránti
 /folyt.köv./ kö
 17.41 190386 1672

-. -

sb0079 4 180 mtib2015

vetélkedő kertészek

1986. március 19. - a kertészeti szakmában tatán rendezték meg a
 szakma ifjú mestere országos vetélkedőt a 30 évnél fiatalabb
 kertészmérnökök, technikusok és szakmunkások részére. a kétnapos
 verseny szerdán ért véget. a győzelmet a mérnökök kategóriájában
 áskainé gellér zsuzsa /budapest/, a technikusoknál vernyik béla
 /gyöngyös/, a szakmunkások közül meiszterics ibolya /tatabánya/
 szerezte meg. a csapatversenyben a fővárosi kertészeti vállalat
 fiataljai bizonyultak a legjobbnak. /mti/
 pil/wmé st cl sn

17.41 190386 0541

-. -

sb0080 1 130 mtib2016 /embargó: 18.30 óráig!/
 k ö z l e m é n y /9. rész/

fogékonyságával, lendületével. fontos, hogy a tehetséges fiatalok
 feladatot kapjanak, érezzék, hogy biznak bennük. el kell érni, hogy
 a jelenleginél több tehetséges fiatal és nő töltsön be vezető
 tisztséget. meg kell becsülni azokat az idős kádereket, akik mögött
 áldozatos munkában eltöltött évek állnak, sokat fáradoztak
 népünkért, a szocializmusért, és hasznosítanunk kell
 tapasztalataikat.

c/ a vezetői tevékenység hatékonyságának fokozása, a sokrétű
 tapasztalatok megszerzése és a rutinszerűség elkerülése érdekében
 tervszerűbbé kell tenni a kádercserét a párt-, az állami, a
 gazdasági és a tömegszervezeti munka területei között. a központi
 bizottság helyesnek tartja annak a gyakorlatnak a bevezetését, hogy

37 1850

a politikai és közéleti vezetők meghatározott köre korlátozott ideig tölthesse be ugyanazt a tisztséget, munkakört. ettől eltérni a központi bizottság döntése alapján lehet.

d/ nagy figyelmet kell fordítani a káderutánpótlásra. ennek fő forrása a gyakorlati életben megfelelő tapasztalatokat szerzett, egyetemet, főiskolát végzetek széles köre. gondoskodni kell arról, hogy a tehetséges és alkalmas munkások és szövetkezeti parasztok képességüknek és rátermettségüknek megfelelő vezetői munkakörbe kerüljenek. szorgalmazni kell a jó adottságú fiatal szakmunkások továbbtanulását, vezetővé nevelését.

/folyt.köv./ kö
17.43 190386 1454

-.-

sb0081 4 130 mtib2017 /embargó: 19.30 óráig/

aczel györgy fogadta a kubai nőszövetség elnökét

1986. március 19. - aczel györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja szerdán fogadta vilma espin guilloist, a kubai kommunista párt kb politikai bizottságának tagját, a kubai nőszövetség elnökét, aki a magyar nők országos tanácsának meghívására tartózkodik hazánkban. a találkozón részt vett duschek lajosné, az mszmp kb tagja, armmot elnöke is. /mti/
ka km cl sn
17.44 190386 0431

-.-

sb0082 1 130 mtib2018 /embargó: 18.30 óráig!/
k ö z l e m é n y /10. rész/

e/ módosítani kell a vezetők minősítésének rendjét. munkájukat, magatartásukat folyamatosan kell értékelni, s tevékenységük összegező megítélését a választási ciklusokhoz, illetve a meghatározott időre szóló kinevezés lejártához kell kötni. a megítélés alapja a vezető irányításával működő vállalat, szövetkezet, intézmény teljesítménye, a végzett munka és a személyes magatartás legyen. kapjon elismerést a jó munka, és idejében történjen meg a hibák feltárása, kijavítása.

3P
1850

f/ a növekvő politikai, társadalmi feladatokhoz kell igazítani a párt- és társadalmi szervek káderképző intézményeiben folyó nevelő-, oktatómunkát, a politikai, szakmai és vezetési ismeretek folyamatos megújítását. minden vezető olyan ismeretekből részesüljön képzésben, illetve továbbképzésben, amelyek munkakörének színvonalas ellátásához szükségesek.

g/ erősíteni kell a kádermunka demokratizmusát, nyilvánosságát. a személyi ügyek megítélésében és eldöntésében növekedjen a választott testületek szerepe.

az állami, gazdasági és kulturális életben a vezetői munkakörök többségét pályázat, illetve választás útján kell betölteni. biztosítani kell, hogy a legalkalmasabb jelöltek kerüljenek funkcióba. a pályázati rendszer tegye lehetővé, hogy a megfelelő felkészültségű és tapasztalt fizikai munkások és alsóbb szintű vezetők is eséllyel pályázhassanak. szélesedjen a meghatározott időre szóló kinevezések és megbízások gyakorlata.

/folyt.köv./ kö
17.46 190386 1493

-.-

sb0083 1 130 mtib2019 /embargó: 18.30 óráig!/
k ö z l e m é n y /11. rész/

a központi bizottság helyesli a tömegszervezeti és a szövetkezeti vezetők, tisztségviselők megválasztásának a gyakorlatát. ajánlja, hogy erősítsék tovább a tagság, a testületek szerepét, alkalmazzák bátrabban a többes jelölést. ahol ez ésszerű, választott testületeikbe az alsóbb szervek közvetlenül is delegáljanak tagokat.

h/ a központi bizottság a saját soraiból káderpolitikai bizottságot hoz létre. feladata: a káderpolitikai elvek gyakorlati érvényesülésének, a párt-, az állami és a társadalmi élet különböző területein folyó kádermunkának az áttekintése, elemzése; a tapasztalatok összegezése; elvi állásfoglalások és javaslatok kidolgozása a vezető pártiszervek számára.

x x x

a párt szervei és szervezetei szerezzenek érvényt a jelen határozatban foglaltaknak. örködjék meg a káderpolitikai elvek megtartásán, határozottan lépjenek fel a szubjektívizmussal, a szocialista erkölcsöt sértő jelenségekkel szemben. támogassák a

1855

kezdemenyező, az ujat felkaroló, a rendet, a fegyelmezett munkát megkövetelő vezetőket.

a központi bizottság felkérte a kormányt, a társadalmi szerveket, hogy a határozattal összhangban dolgozzák ki saját feladataikat. /mti/

kö le
17.48 190386 1261

-. -

sb0084 4 150 mtib2020 /felhasználható: 19 órától/

uj volán járat muraszombatra

1986. március 19. - vas megye és a szomszédos jugoszlávia között egyre növekvő személyforgalom lebonyolítására a 17-es volán vállalat rendszeres autóbuszjáratot indít szentgotthárdról muraszombatra. az első busz szerdán reggel hét óra negyven perckor indult, s bajánsenyénél hagyta el az országot, s este 18 óra 15 perckor érkezett vissza. a járatra a jegyek elővételben is megválthatók szombathelyen, körmenden, őrszentpéteren és szentgotthárdon, az autóbuszállomásokon. az autóbusz minden hét szerdáján közlekedik. /mti/

Lér/mmé, ká li sn
17.51 190386 0583

-. -

sb0085 4 130 mtib2021

az országos béketanács elnökségének ülése

1986. március 19. - az országos béketanács elnöksége szerdán ülést tartott. a testület a nemzetközi békemozgalom helyzetét áttekintve megállapította, hogy világszerte megnőtt az érdeklődés a béke ügyének megvédése iránt. a békemozgalomban a nemzetközi összefogás szükségességét megfogalmazó elképzelések ellenére, az utóbbi időben, elsősorban a békemozgalmak kétoldali kapcsolatai erősödtek meg. ennek tudatában a nemzetközi békeszervezetek éppen napjainkban hagyományos felfogásuk átértékelésére és módszereiknek a megváltozott körülményekhez való igazítására törekednek. a körülményeket a magyar békemozgalom is tekintetbe veszi nemzetközi munkájában. a mozgalom sulya, tekintélye nemzetközi méretekben is megnőtt.

3P
18.55

a békemozgalmak hagyományos tevékenységi területe a szolidaritás. az obt elnöksége hangsúlyozza, hogy a magyar békemozgalom aggodalommal kíséri figyelemmel a középamerikai válság kiéleződését, a nicaraguai köztársaság ellen irányuló fenyegetést. miként az eddigiekben is, sikraszáll azért, hogy a nicaraguai helyzetet tárgyalásos úton rendezzék, s hogy a nicaraguai nép önállóan haladhasson a maga választotta úton.

az elnökség megvitatta az idei béke és barátsági hónap programtervezetét is. a rendezvények középpontjában a fasizmus felett aratott győzelem évfordulójáról való megemlékezés mellett, a szovjetunió és a szocialista országok által az utóbbi időben előterjesztett leszerelési javaslatok széles körű ismertetése, a békevilágtanács áprilisi ülése állásfoglalásainak népszerűsítése. a békehónap már most gazdag eseménynaptára naponta újabb tervekkel, helyi kezdeményezésekkel bővül.

az elnökség végül tájékoztatót hallgatott meg a békevilágtanács áprilisban tartandó szófiai ülésének előkészítéséről. /mti/

tr di bc cl sn
17.53 190386 1826

J. Majd

-. -

sb0086 4 150 mtib2022

vasutas munkavédelmi tanácskozás komáromban

1986. március 19. - munkavédelmi tanácskozást tartottak szerdán komáromban a MÁV budapesti igazgatóság, a fővárosi munkavédelmi felügyelőség, valamint fejér, győr-sopron, heves, komárom, nógrád és pest megye vasutas munkavédelmi szakembereinek részvételével.

a tanácskozáson beszámoltak arról, hogy a MÁV budapesti igazgatóságának területén az utóbbi években jelentősen csökkent a halálos és a súlyos, csonkolásos balesetek száma. az igazgatóság történetében 1985-ben következett be a legkevesebb súlyos üzemi baleset. e kedvező eredmény több tényezőre vezethető vissza. egész sor intézkedést tettek a termelési, szállítási feladatok balesetmentes végrehajtása érdekében. jelentősen megszigorították a munkavédelmi vizsga feltételeit. javították a munkakörülményeket, a munkát könnyítő kisgépeket és biztosító berendezéseket szereztek be. bevezették a technológiai utasítások végrehajtásának rendszeres ellenőrzését, s ezzel is csökkentették a baleseti veszélyhelyzetek számát. gondoskodtak a balesetekben hibáztathatók felelősségre vonásáról. több mint 100.000 alkoholszondás vizsgálatot végeztek, ezek során 1500 esetben színeződött el a szonda. a tavaly benyújtott 142 munkavédelmi ujtás közül 127-et vezettek be.

3P
18.55

elmondták, hogy az igazgatóság területén tovább szigorítják a munkavédelmi előírásokat, s amennyiben a munkahelyi balesetek után elmarad a kötelező szondázás, akkor a mulasztást elkövetőt fegyelmi felelősségre vonják. a jövőben a szocialista brigádoktól is következetesebben számonkérjük a munkavédelmi célu vállalások teljesítését.

a munkavédelmet is befolyásoló gondok között említették, hogy az igazgatóság felügyelete alá tartozó szolgálati főnökségeknek a szükséges létszámmal csaknem 2000-rel kevesebb dolgozója van. emiatt azokban a munkakörökben is növekszik a 24 órás foglalkoztatások száma, ahol a dolgozók munkájuk nagyobb részét veszélyzónában végzik, s azoké is akiknek az intézkedései jelentősen befolyásolják a vasutasok testi épségét.

a résztvevők egyetértettek azzal a javaslattal, hogy másutt is vezessék be a komáromi körzeti üzemfőnökségnek a munkafegyelem megszilárdítása, az italozás visszaszorítása érdekében tett intézkedéseit. itt ugyanis már korábban elrendelték, hogy azokban az üzemszervezetekben, ahol az üzemfőnökség, vagy felettes szerv ellenőrzése a helyi vezetés által fel nem tárt vagy megtűrt ittasságot állapít meg, csökkentsék a negyedévi prémiumok összegét. /mti/

pil/wné st li ie
17.57 190386 2512

--

sb0087 1 150 mtib2024

szerkesztőségek figyelmébe!

mai mtib1001 sz., csütörtökön című hírünk 1. bek.
1. sorában a szám helyesen:

..., csütörtökön 23 óra 03 perckor...
--- --

/mti/ cl sn
18.32 190386 0204

BP

1905

--

sb0088 4 160 mtib2025

tavaszi fesztivál - egyiptomi filmhét /4. rész/

1986. március 19. - salah abu seif „a vízfordó halála”, című alkotásának ünnepélyes bemutatójával szerdán este megkezdődött az egyiptomi filmhét a vörösmarty moziban. a díszelőadást abdel moneim atik, az egyiptomi arab köztársaság budapesti nagykövete nyitotta meg. /mti/

lg km cl sn
18.35 190386 0348

--

sb0089 4 130 mtib2027

befejeződött a szocialista országok nőszervezeti vezetőinek tanácskozása /1. rész/

1986. március 19. - a szocialista országok nőszervezeti vezetőinek konzultatív tanácskozása szerdán befejeződött a budapest kongresszusi központban. a záróülésen részt vett és felszólalt csehák judit, a minisztertanács elnöke helyettese is.

a küldöttségek a szerdai tanácskozáson tájékoztatták egymást országaik szociálpolitikai és családpolitikai intézkedéseinek eredményeiről. ezek - mint a vitában felszólalók hangsúlyozták - jelentősen hozzájárulnak a női egyenjogúság mind teljesebb megvalósulásához. kölcsönösen hasznosítható tapasztalataik elősegítik a család, a társadalom anyagi, szellemi gyarapodását, jobb életfeltételeinek kialakítását.

a háromnapos megbeszélésen megtárgyalták a haladó, demokratikus nőmozgalomnak a nemzetközi békeharcban betöltött szerepét. hangoztatták: a szovjetunió és a többi szocialista ország sorozatos és konstruktív békekezdeményezései alapul szolgálnak a leszerelés és a béke ügyének előbbre viteléhez. a béke- és a nőmozgalomnak minden erejüket latba kell vetniük, hogy csökkentsék a háborus veszélyt.

a konzultatív tanácskozás résztvevői rámutattak: a szocialista országok nőszervezeteinek szorosabb és hatékonyabb együttműködése szükséges a szocialista társadalom eredményeinek ismertetésében. numánus eszméinek, békepolitikájának szolgálatában. mindehhez jó lehetőséget kínálnak azok a rendezvények, amelyeket a nemzetközi békeévben szerveznek: mindenekelőtt a koppenhágai béke világtalálkozó, a női parlamenti képviselők delhi tanácskozása.

BP

1925

ugyancsak ebben az esztendőben békeiskolát rendeznek Leningrádban, - ennek munkájában a helsinki záróokmányt aláírt tagállamok nőküldöttségei vesznek részt -, valamint a „nő szerepe a béke megőrzésében”, címmel szemináriumot tartanak taskentben az ázsiai és a csendes óceáni térség asszonyai számára. /folyt. köv./

me/gg cl
19.26 190386 1927

--

sb0090 4 130 mtib2029

befejeződött a szocialista országok nőszervezeti vezetőinek tanácskozása /2. rész/

folytatódnak a már hagyományos határmenti találkozók a nőküldöttségek részvételével.

a tanácskozáson egyetértettek abban, hogy a nők világtanácskozásának - amelyet 1987-ben moszkvában rendeznek meg, legfőbb feladata mind szélesebb tömegek mozgósítása az által „egyenlőség, fejlődés, béke”, jelmonddal meghirdett nők évtizede céljainak megvalósítására. e világtanácskozás a szocialista országok nőszervezeteinek újabb lehetőséget ad majd arra, hogy konstruktív párbeszédet folytassanak és együttműködést alakítsanak ki mindazokkal a nőszervezetekkel, amelyek elkötelezettek az emberiség békés jövője mellett. /mti/

me gg bc cl sn
19.29 190386 0803

BP 1950

--

sb0091 1 130 mtib2060

szerkesztőségek figyelmébe!

1986. március 19. - mai mtib2017 számú, aczél györgy fogadta a kubai nőszövetség elnökét c. hírünk 2. sorában a név helyesen:

... szerdán fogadta vilma espin guilloyst, a kubai ...

/mti/ kö st
21.35 190386 0317

--

sb0092 4 180 mtib2063

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /1. rész/

1986. március 19.

- sb0001 csütörtökön csillagászati tavasz
- sb0002 vízkövet furnak az olajbányászok
- sb0003 külkereskedelmi szakszótár jelent meg
- sb0004 javuló munkakörülmények a videotonban
- sb0005 értékmentő üzem
- sb0006 rekonstrukció az állami gazdaságok halastavain
- sb0007 vetőmag-export
- sb0008 munkában a csányi dinnyések
- sb0009 szarvaskoronák
- sb0010 az európai amerikanisták szövetségének konferenciája
- sb0011 számítástechnikai klubok komárom megyében
- sb0012 feltámadt mecseki források
- sb0013 megújul a keszthelyi helikon-liget
- sb0014 korszerűsítik a komárom megyei kistelepülések boltjait
- sb0015 fiatal zeneszerzők és zongoristák versenye
- sb0016 turisztikai show a planetáriumban
- sb0017 társulás kamionparkoló létesítésére
- sb0018 az utinform jelenti
- sb0019 a budapesti népfrenttestületek programjából
- sb0020 életmentő kitüntetés
- sb0021 a szocialista országok nőszervezetei vezetőinek tanácskozása
- sb0022 tudományos ülés az a banki donát főiskolán
- sb0023 elhunyt gárdosi józsef
- sb0024 műtrágyázás földön és levegőből
- sb0025 újra élled a metro klub

Pa

sb0026 őrési gasztronómiai napok
 sb0027 a zala megyei neb ülése - tejtermelés
 sb0028 magyar-svéd könnyűipari vegyesvállalat
 sb0029 új otthon az időseknek
 sb0030 a szakma kiváló tanulója országos döntő egerben
 sb0031 mihályfi ernőné bucsuztatása
 sb0032 telnek a mátrai víztározók
 sb0033 kiegyensúlyozott, zavartalan ünnepi husellátás
 sb0034 az fkv sajtótájékoztatója
 sb0035 a román szövetség elnökségi ülése
 sb0036 időjárás-jelentés
 sb0037 az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /1. rész/
 sb0038 az országgyűlés tavaszi ülészsaka elé /2. rész/
 sb0039 az európai nagyvárosok hőmérséklete
 sb0040 új korrózióvédő bevonóanyag
 /folyt. köv./ mz/ka/li
 22.22 190386 1754

--

sb0093 4 180 mtib2064

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 elhunyt dr. galambos andrásné
 sb0042 kisiklott a szombathely-pécsi gyors
 sb0043 a környező országok időjárása
 sb0044 elmarad az előadás
 sb0045 hajdu-bihar megyei tanács ülése
 sb0046 közlemény /1. rész/
 sb0047 közlemény /2. rész/
 sb0048 tavaszi fesztivál - egyiptomi filmhét /1. rész/
 sb0049 közlemény /3. rész/
 sb0050 közlemény /4. rész/
 sb0051 közlemény /5. rész/
 sb0052 szűrős mátyás - nőszervezetek
 sb0053 aczél györgy újpesten
 sb0054 tanácskozás a gyermekvédelemről
 sb0055 számítógépes állattenyésztés
 sb0056 újjáéled a metró klub
 sb0057 hajóforgalom
 sb0058 agrokémiai tanácskozás szolnokon
 b00059 marjai józsef hazaérkezett moszkvából
 b00060 kitüntetések
 sb0061 évm-habitat - sajtótájékoztató /1. rész/
 sb0062 évm-habitat - sajtótájékoztató /2. rész/
 sb0063 kinevezések
 sb0064 székfoglaló előadások

ly

sb0065 kun béla-napok komlón
 sb0066 részvétávirat
 sb0067 tot - sajtótájékoztató
 sb0068 tavaszi fesztivál - /2. rész/
 sb0069 tűz utáni kárfelmérés a vegyiművekben
 sb0070 tavaszi fesztivál - /3. rész/
 sb0071 átadták az idei kisz-díjat /1. rész/
 sb0072 átadták az idei kisz-díjat /2. rész/
 sb0073 tájékoztató az influenzajárványról
 sb0074 a magyar nemzeti bank árfolyamai
 sb0075 lázár györgy - kgst gépipari együttműködés
 sb0076 közlemény /6. rész/
 sb0077 mahart-közlemény
 sb0078 közlemény /7. rész/
 sb0079 időjárás-jelentés
 sb0080 közlemény /8. rész/
 /folyt. köv./ li/cl
 22.23 190386 1510

--

sb0094 4 180 mtib2065

belpolitikai híreink tartalomjegyzéke /3. rész/

sb0081 vetélkedő kertészek
 sb0082 közlemény /9. rész/
 sb0083 aczél györgy fogadta a kubai nőszövetség elnökét
 sb0084 közlemény /10. rész/
 sb0085 közlemény /11. rész/
 sb0086 új volán járat muraszombatra
 sb0087 az országos béketanács ülése
 sb0088 vasutas munkavédelmi tanácskozás
 sb0089 szerkesztőségek figyelmébe!
 sb0090 tavaszi fesztivál /4. rész/
 sb0091 nőszervezeti tanácskozás /1. rész/
 sb0092 nőszervezeti tanácskozás /2. rész/
 sb0093 szerkesztőségek figyelmébe! /sb0083-ra!/
 sb0094 tartalomjegyzék /1. rész/
 sb0095 tartalomjegyzék /2. rész/
 sb0096 tartalomjegyzék /3. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
 főszerkesztő: kovács györgy
 szerkesztett: oltványi ottó
 izsák erikai
 sebestyén tibor

/mti/ cl/kö

- v é g e -

22.24 190386 0940

Rv

--

Belföldi hírek

budapest, 1986. március 19. parlament s z e r d a

sp0001 2 130 mtib2034 /parlament/

berecz jános beszéde /1. rész/

1986. március 19. - a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk berecz jánosnak, az mszmp kb titkárának a beszédét, amely az országgyűlés tavaszi ülészakán, csütörtökön hangzik el.

az anyag f e l o l d á s i g e m b a r g ó s !

x x x

- fontos törvény elfogadására készülünk: a sajtóról szóló törvény tervezete azt mutatja, hogy politikai rendszerünk demokratizálódásának, államéletünk fejlődésének újabb állomásához érkezünk. a meghatározó társadalmi, gazdasági és kulturális viszonyokat, az állampolgárok alapvető jogait és kötelességeit már több törvény szabályozza. fontosságát tekintve - elfogadása után - a sajtótörvény is ezek sorába tartozik majd. a szocialista társadalom építése, a szocialista demokrácia fejlesztése, a népi-nemzeti egység állandó erősítése magas színvonalu munkát kíván a sajtótól. kötelességünk, hogy ehhez a jog eszközeivel is megfelelő támogatást nyujtsunk. mondhatjuk, hogy e törvényt társadalmunk fejlődésének gazdag és sokféle tapasztalatai hívják életre, s így olyan közügyben alkotunk jogszabályt, amely a szocializmust építő magyar társadalom egészének értékeit őrzi és érdekeit szolgálja - mondotta elöljáróban.

Pa

- a sajtó munkásainak is köszönhető, hogy népünk egyre hitelesebben látja országunk belső helyzetét, a világban elfoglalt helyét, fejlődésének lehetőségeit és akadályait. a műveltség, a politikai és a gazdasági tájékozottság növekedése a tudatosságot erősíti, annak felismerését, hogy az elkerülhetetlenül ellentmondásos fejlődés különböző szakaszaiban miként óvhatjuk meg vívmányainkat, hogyan gyarapíthatjuk eredményeinket.

főként az elmúlt három évtized sok példáját mutatta annak, hogy milyen befolyása, ereje van a sajtónak, értve alatta egyszerre a nyomtatott és az elektronikus újságot. átmeneti megingás után részese volt annak a nagy társadalmi tevékenységnek, amely megvédte és megszilárdította a dolgozó nép hatalmát, létrehozta a nemzetközi tekintélyű szocialista magyar mezőgazdaságot, elfogadtatta a reformfolyamat intézkedéseit, eredményesen szolgálta a szocialista demokrácia kibontakoztatását, a nemzeti közmegegyezés megteremtését. a magyar sajtó kiállta és ma is kiállja a nemzetközi összehasonlítás próbáját. /folyt.köv./ -a
20.11 190386 2361

--

sp0002 2 130 mtib2035 /parlament/

berez jános beszéde /2. rész/

helyesek, beváltak a sajtópolitika elvei, gazdagok a tapasztalataink, s megérett a helyzet arra, hogy törvényben is rögzítődjenek. közismert, hogy nálunk a sajtó irányítását az önállóság, a felelősségvállalás és a köz szolgálatának elvei határozzák meg. ideológiai ellenfeleink öncenzurának nevezik ezt az állapotot, rájuk jellemzően, mert csak a cenzura burzsoá alkalmazásában képesek gondolkodni, nagyon szeretnék, ha az általunk régen elvetett cenzura elemeit azért itt fellelhetnék, de erre nincs semmi reményük. hiszen a mi irányító gyakorlatunk az öntudatra, a magyar nemzet szolgálatának elvére és a felelősség felelős vállalására épül. ezt rögzíti az elfogadásra ajánlott sajtótörvény.

az elmúlt több mint negyedszázadban nem fejlődhetett volna a közéleti demokrácia a politikai közvélemény tekintélyének növekedése nélkül és ez a folyamat korántsem ért véget. a közvélemény politikai erő és nem csupán azért, mert képet ad a politikai, kormányzati döntések fogadtatásáról, hanem mindenekelőtt azért, mert meghatározó szerepe van a döntések előkészítésében, a politikai, a társadalmi, a gazdasági folyamatok alakításában. a társadalom életében vezető szerepet betöltő pártunk az utóbbi évtizedekben az ország nyilvánossága elé tárja elképzeléseit, gondjait, a megoldásra javasolt intézkedéseket. a közvélemény így

Me

minden lényeges döntés előtt tájékozódhat céljainkról, meggyőződhet azok realitásáról, véleményt mondhat, javaslatokat tehet, tehát részt vesz a döntésekben. ennek is köszönhető, hogy a dolgozók a nehezebbé vált körülmények között is elfogadják a párt egész társadalmunkra kiterjedő iránymutatását. a sajtónak tehát kiemelkedően fontos szerepe van egyszerre a közvélemény tükrözésében és a formálásában.

hosszu esztendőik tapasztalatai tanúsítják, hogy a közvélemény nálunk is bonyolult, összetett társadalmi tényező, hiszen sokféleképpen rétegzett társadalomban élünk. a szocialista fejlődés eredményeként tartós folyamat lett az osztályok közeledése: megszűnőben vannak az osztályeredetű, az osztályjellegű társadalmi különbségek. helyükbe azonban - hosszabb-rövidebb időre - más eredetű és más jellegű egyenlőtlenségek lépnek: azok, amelyek a nem egyforma munkafeltételekből, az eltérő jövedelmekből és életmódból, a lakás- és lakóterületi viszonyok különbözőségeiből keletkeznek, hogy csak néhányat említsek. /folyt.köv./-a
20.15 190386 2406

--

sp0003 2 130 mtib2036 /parlament/

berez jános beszéde /3. rész/

minden döntés meghozásakor fontos szempont, hogy társadalmunkban különböző érdekek léteznek, és minden elhatározás rétegek, csoportok érdekeit érinti. ezzel már a közvéleményről, mint a közmegegyezés megtestesítőjéről beszélünk. a közmegegyezés nem feltételezi a teljes körű egyetértést. hanem a nép meghatározóan nagyobb hányadának egyetértését jelenti. a döntő kérdésekben azonban megkívánja az azonos álláspontot. a sajtó feladata és felelőssége rendkívül nagy a sokféle érdek pontos ismertetésében, a közmegegyezést alkotó nézetek elfogadtatásában és abban, hogy a többség számára elfogadhatatlan réteg- vagy csoportérdekek ne kapjanak elvtelen támogatást. nehezen beszélhetünk közmegegyezésről jól tájékozott, jól tájékoztatott közvélemény nélkül. a közvélemény informálásában, nézeteinek alakításában részt vesz a tömegtájékoztatás, de a sajtó még nem azonos a közvéleménnyel. a közvélemény politikai súlyát, tekintélyét nem sajátíthatja ki, azzal nem azonosíthatja önmagát sem sajtószerző, sem az újságíró személye.

berez jános ezután a törvényjavaslat első sorait idézte: „a magyar népköztársaság biztosítja a sajtószabadságot. mindenkinek joga van a sajtó útján közölni nézeteit, alkotásait, amennyiben azok nem sértik a magyar népköztársaság alkotmányos rendjét.,,

Ro

ezek a mondatok azt fejezik ki, hogy hazánkban gondolat- és véleménynyilvánítási szabadság van, ezek a szavak a magyar nemzet évszázados küzdelmeinek egyik fontos célját, a sajtószabadság biztosítását rögzítik, a sajtószabadság egyaránt tükrözi és szolgálja a társadalom fejlődését, nem lehet gondja e szabadságjog megfogalmazásával, megértésével annak, aki tisztán látja népünk érdekeit.

a gondolat- és véleménynyilvánítási szabadság minél gazdagabb kiteljesedése gazdasági, társadalmi és szellemi-kulturális feltételek megteremtését, azok fejlesztését igényli. állandó kölcsönhatás van a nemzet anyagi és szellemi fejlődése, valamint a szabadságjogok, elsősorban a gondolat- és véleménynyilvánítási szabadság egyre kiteljesedőbb érvényesítése között, ez is bizonyítja, hogy politikánk középpontjában a dolgozó ember szolgálata áll, hiszen a nép minden jog forrása és megvalósítója. /folyt.köv./ a 20.18 190386 2303

-.-

sp0004 2 130 mtib2037 /parlament/

berez jános beszéde /4. rész/

a szocialista társadalom megteremtése, a tőkés társadalomnak a szocialista társadalmi renddel való felváltása, annak minden szakasza a munkásosztály forradalmi, marxista-leninista pártjának vezetésével megy végbe, e történelmi munkát elvégezni csak a nép meghatározóan nagyobb részének egyetértésével, cselekvő támogatásával lehet; tehát a szocialista nemzeti egységre alapozva válhat valóra a szocializmus, ennek az elvnek nélkülözhetetlen pillére a véleménynyilvánítás szabadsága, a sajtószabadság, a sajtószabadság, amely nálunk nemcsak eszme, hanem társadalmi gyakorlat és elvek, jogokra, az azokat élő-gyakorló ember felelősségére épül. valljuk, hogy ez a gyakorlat lényegét illetően különbözik a katonai-ipari komplexum által fizetett, ellenőrzött és megtört burzsoá sajtószabadságtól, bár tudjuk, hogy azon is áttör a haladó sajtó hangja, az emberiség sorsáért felelősséget érző újságírók missziója, de mi nem mérlesekéljük, nem hasonlítgatjuk magunkat a burzsoá jogokhoz, mi éljük és egyre gazdagabban gyakoroljuk a szocialista sajtószabadságot, amelyet most törvényben is rögzítünk.

pártunk xiii.kongresszusa, amelynek irányelveiről előzetesen az egész ország véleményt alkotott és mondhatott, határozatba foglalta: „fejlődésünknek fontos feltétele, hogy teljesebben bontakozzanak ki a szocialista társadalmi rendben, a dolgozók alkotóképességében

R

rejlő lehetőségek, nagyobb követelményeket támasszunk az irányításban és a végrehajtásban egyaránt.,, hogyan is lehetne mindennek eleget tenni a sajtó szolgálata nélkül? de folytassuk az idézetet, mert mondanivalója csak így lesz teljes: „határozott, egyértelmű fellépésre van szükség a szocialista eszmékkel és céljainkkal összeegyeztethetetlen megnyilvánulásokkal szemben.,, /folyt.köv./ a 20.19 190386 1798

-.-

sp0005 2 130 mtib2038 /parlament/

berez jános beszéde /5. rész/

a sajtószabadság a társadalom érdekeivel ellentétes törekvések támogatására eddig sem vonatkozott és erre ezután sem ad lehetőséget, alkotmányos rendet, nemzetközi érdekeket, szocialista vívmányokat, nemzeti, történelmi, erkölcsi alapértékeket kétségbe vonni Magyarországon semmiféle indokkal, így a sajtószabadság ürügyén sem lehet, a törvénytervezet az ilyesfajta - esetleges - próbálkozásokkal szemben kellő szigorú helyez kilátásba, és azt is kimondja, hogy a tájékoztatás nem sértheti az emberi jogokat, s különösen nem szolgálhatja az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények igazolását, a háborus uszítást, a más népek elleni gyűlölet keltését, a sovinizmust, a nemzetiségi, a faji, a felekezeti és a nemek közötti hátrányos megkülönböztetést. sajnos nem mondhatjuk el, hogy ezekkel a jelenségekkel már végleg leszámoltunk társadalmunkban. időről időre fellobbannak a más népeket lebecsülő nacionalista, sovinszta nézetek, fel-felbukkannak hamis próféták, akik a nemzeti egység megbontására törekszenek, a burzsoá eszmeáramlatok előtt hajbókolnak, azok kiszolgálására biztatnák nemzetünket, mivel itthon nem terem babér a számukra, egyre dühödtebben szolgálják az imperialista propagandát, bizonyítva ezzel is, hogy idegen érdekeket képviselnek az oly sokat hangoztatott nemzeti és demokratikus jelszavak mögött, úgy gondolom, számunkra nem kétséges, hogy a tervezett törvény éppen a sajtószabadság, a véleménynyilvánítási szabadság igazi értékeinek ápolása, megóvása érdekében, egész társadalmunk nevében lép fel a téves és káros hatású értelmezésekkel, az éretlen, ártalmas magatartással szemben.

R

a központi bizottság titkára a továbbiakban arról szólt: a sajtó fontos feladata, hogy hiteles képet nyújtson hazánk politikai, gazdasági, tudományos és kulturális életéről, segítse a társadalmi jelenségek közötti összefüggések megértését, és mozgósítson a társadalmi cselekvésre. ennek a kötelességének azonban csak akkor felelhet meg, ha az állami szervek, a gazdálkodó és társadalmi szervezetek, egyesületek megadják a szükséges felvilágosítást a nyilvánosság tájékoztatásához. /folyt.köv./ -a
20.22 190386 2152

-.-

sp0006 2 130 mtib2039 /parlament/

berez jános beszéde /6. rész/

- a törvényjavaslat határozottan kimondja a tájékoztatás-adás kötelezettségét és nem gondolom, hogy feleslegesen. a hiteles képhez szükséges információk híján az utóbbi időben is több kifogásolható tartalmu sajtókiadás látott napvilágot. arról pedig nincs, nem is lehet adat, hogy a tájékoztatás elmulasztása miatt mennyi azoknak a cikkeknek vagy rádió- és tévéműsoroknak a száma, amelyek meg sem születtek, szegényítve ezáltal közéletünket. mindenütt fel kell ismerni, hogy a tájékoztatás politikai kérdés, a tájékoztatás elmulasztása pedig politikai hiba.

tájékoztatás nélkül nem érvényesül az állampolgár - szintén törvénybe foglalt - joga a tájékozódáshoz, enélkül nem lehet teljesebb a szocialista demokrácia, enélkül akadozik a közélet, keményebben fogalmazva: romlik a társadalmi tevékenység hatása. csak akkor lehet - s akkor kötelező is - megtagadni a felvilágosítást, ha az állami, szolgálati, üzemi /üzleti/ vagy magántitkot sért, aki ez utóbbiakra hivatkozással, de alap nélkül megtagadja a tájékoztatást, törvény ellen cselekszik és politikai érdeket, közérdeket sért. nem engedhetjük meg, hogy hibáját, gyengeségét bárki is a „titok”, pecsétjével leplezze. rendkívüli mértékben megnőtt a jelentősége annak, hogy a sajtó idejében kapjon tájékoztatást és ne késlekedjen az információk közreadásával.

politikai érdek fűződik ahhoz, hogy a közvélemény pontosan tájékozott legyen, és a tájékoztatás tekintélyén felesleges időhúzás miatt ne essem csorba. biztosítanunk kell a tájékoztatás elsőbbségét, hogy az ezzel járó kétségtelen előnyöket még alkalomszerűen se használhassák ki a szocialista államunkkal szemben álló, ellenséges, idegen tájékoztatási szervek. nincs olyan fontos

Pa

kérdés, amelyről akár a belpolitikát, akár a nemzetközi politikát illetően hallgatni kellene, vagy amelyről indokolt lenne megkésve tájékoztatást adni. ugyanakkor apró-cseprő jelenségekből nem fogunk világszenzációt csinálni. megteszi ezt helyettünk - gátlástalanul - a közvélemény manipulálása céljából a burzsoá propaganda. a gyorsaság természetesen nem állhat szemben a hitelesség szintén alapvető követelményével sem. /folyt.köv./ a
20.26 190386 2183

-.-

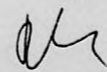
sp0007 2 130 mtib2040 /parlament/

berez jános beszéde /7. rész/

a tájékoztatás kétoldalu folyamat. fontos, hogy az állami, társadalmi szervek önmaguk is kezdeményezzék a közvéleményt érintő dolgok megvitatását a sajtóban. föl kell ismerniök: nem csupán társadalmunk egészének érdeke a közös gondolkodás, hanem hasznára lehet minden egyes szervezetnek külön-külön is. s nem csupán akkor kell nyilatkozni, ha valami jót, valami „reklámértékűt” lehet mondani. az őszinteség, a nyíltság bizalmat kelt. s ez javára válhat mindenkinek. épp ezért tartom kiemelésre méltónak, hogy a sajtótörvény előírja a közérdekű bejelentések és javaslatok közzétételének támogatását, valamint a tájékoztatást nyújtóknak és a sajtó dolgozóinak a jogi védelmét.

a sajtótörvény tervezetének parlamenti vitája ismét az ország érdeklődésének középpontjába állítja a hazai tömegtájékoztatást. a tervezet készítői számoltak is ezzel: a széles körű, igényes szakmai-társadalmi vita során számos fontos javaslat hangzott el, amely később beépült a törvénytervezetbe. meggyőződésem, hogy a sajtótörvény érdemi módon segíti majd a tömegtájékoztatást. de ismét szükségesnek tartom annak hangsúlyozását, hogy a sajtótörvény nem csupán az újságírók törvénye lesz, hanem mindazoké, akiknek közvetlenül vagy közvetve szerepük van a közvélemény tájékoztatásában, ezáltal a szocialista demokrácia fejlesztésében.

- a párt, és vele együtt az egész társadalom szigorú követelményeket állít a sajtó elé. annak nyomán ítéli meg a sajtó munkáját, hogy milyen eredménnyel szolgálja népünk szocialista céljainak megvalósítását, hogyan járul hozzá a tömegek alkotótevékenységének kibontakoztatásához. a sajtó tevékenységét általában elismerés illeti, mert jól tükrözi viszonyainkat és a tennivalókat, eredményesen segíti a párt politikájának megismertetését, elfogadtatását, mozgósít a munkára, a párt határozatainak és a kormány intézkedéseinek végrehajtására, ellátja feladatát a társadalmi közmegegyezés kialakításában és fenntartásában - hangsúlyozta berecz jános. /folyt.köv./ a
20.27 190386 2028

-.-

sp0008 2 130 mtib2041 /parlament/

berez jános beszéde /8. rész/

- tények és tapasztalatok alapján mondom, hogy sok kiváló, elismert újságíró van, az újságíró gárda élén állnak azok az ismert és a dolgozók által becsült újságírók, akik gazdag tudással, nagyfokú íráskészséggel kiválóan forgatják a tollat, nagy felelősséggel hasznosítják a mikrofont népünk jelenének és jövőjének, nemzeti ügyének szolgálatában. mögöttük százával dolgoznak, irnak tisztességgel olyan fiatal újságírók, akik egyszerre értik és élik a sajtószabadság felemelő felelősségéből és népünk szolgálatából eredő követelményeket. büszkeséggel beszélhetünk róluk: a televízió, a rádió, a sajtó kollektívái, vezetői tehát nagyjából felelősségteljes munkát végeznek, vagy erre törekszenek. időnként azonban társadalmi érdekeinket, erkölcsi normáinkat sértő cikkek, műsorok is nyilvánosságot kapnak. ez többnyire egyes szerzők politikai és szakmai tájékozatlansága, felületessége vagy szubjektívizmusa miatt fordul elő. némelyeket pedig elvakít a szakmai gőg, és a társadalom szolgálata helyett a dolgozó embert lebecsülő magatartást tanúsítanak. az újságírói közösség belső követelménye is, hogy ne vállaljon közösséget az ilyen magatartással.

közös céljaink megvalósulását nem szolgálhatják a mindent sötét színben feltüntető, mindenben kizárólag a hibát kereső, minden új kezdeményezést, intézkedést ellenérzésekkel fogadó írások és műsorok. őszintén remélem, senki sem feltételezi, hogy a megalapozott bírálatok ellen, netán a régen bukott „sikerpropaganda”, mellett foglatok állást - néhány perccel azután, hogy a sajtószabadság semmivel sem helyettesíthető szerepéről szóltam. az elkötelezettség és az igényesség követelményét nincs szándékunkban mérsékelni. elismerésre és támogatásra azonban csak a valóságot hitelesen bemutató, céljainkért felkészülten vitázó sajtó számíthat. a közömbösséget, a szocialista eszményeinkkel szembenálló nézeteket következetesen elutasító tájékoztatás támogatásra és elismerésre talál. az, amely a dolgozó ember tiszteletét hirdeti, amely felkarolja az új iránti fogékonyságot és a kezdeményezőkézséget, amely a szocialista haza szeretetét, más népek megbecsülésének, a forradalmi internacionalizmusnak az ügyét szolgálja. mindezt pedig nem elavult, s ezáltal hatástalan, tehát értelmetlen módszerekkel, hanem a kor szellemének megfelelő felkészültséggel, szilárd világnézettel és szép, érthető magyar nyelven teszi. /folyt. köv./-a

20.31 190386 2426

-.-

sp0009 2 130 mtib2042 /parlament/

berez jános beszéde /9. rész/

eléggé elterjedt nézet, hogy a sajtó dolgozó a szenzációt keresik, annak tállalására törekednek. a hiedelmek szerint minden újságíró azt reméli, hogy egyszer olyan postást talál, aki kutyát harapott meg, mert az lenne az igazi szenzáció. mi - remélem - ezen a fokon már túljutottunk. nálunk a szenzációt az alkotó, a gondolkodó, a dolgozó ember munkájában, a hazát szolgáló állampolgár hétköznapi tetteiben kell keresni, fellelni és ábrázolni. hiszen közösen valljuk, hogy minden értékteremtés forrása az alkotó emberi munka. ez esetben az igazi újságírói magatartást ennek az értékteremtő munkának, az alkotó embernek az életteli megjelenítése jelenti, miközben oldja a kibontakozást akadályozó jeget, pikkelyt, vagy páncélt! ahogy lenin ajánlotta már 1918-ban a születő szocialista sajtónak: „közelebb az élethez. több figyelmet annak, hogy a munkás és paraszttömegek valóban valami újat építenek mindennapi munkájuk során.”

- feladatunk van bőven, hiszen népünk jelenét formáljuk és jövőjét alapozzuk. gondokból sincs hiány, azokkal is számolnunk kell a kiút, a további fejlődés csak a nemzet hozzáértésére és tetterésére alapozódhat. bizunk benne, hogy a törvény ezt a közös ügyet szolgálja és erre biztatja, mozgósítja újságíróinkat. éljenek velem.

meggyőződésem, hogy elfogadása esetén a sajtótörvény hozzájárul a szocialista demokrácia fejlődéséhez, segíti a sajtót feladatainak ellátásában. a beterjesztett törvényjavaslat minden tekintetben összhangban áll pártunk tájékoztatáspolitikájával. mindezek alapján a törvényt elfogadom és elfogadását javaslom a tisztelt országgyűlésnek - mondotta befejezésül berecz jános. /mti/

-ár/a

20.34 190386 1702

-.-

sp0010_2_130_mt1b2043 /parlament/

dr. markója imre beszéde /1. rész/

1986. március 19. - a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk dr. markója imre igazságügyminiszter beszédét, amely az országgyűlés tavaszi ülészakán, várhatóan csütörtökön hangzik el.

az anyag f e l o l d á s i g e m b a r g ó s !

x x x

markója imre bevezetőben hangsúlyozta, hogy a magyar népköztársaságban az állampolgárok alapvető jogait és kötelességeit az alkotmány tartalmazza. most az egyik legfontosabb alkotmányos jogunknak, az állampolgárok alapvető politikai jogai közé tartozó szólás- és sajtószabadságnak az alapelveit és a legfontosabb jogi garanciát összefoglaló, magas szintű jogszabály tervezete került az országgyűlés elé. ez az első olyan szocialista magyar sajtótörvény, amelynek megalkotásával ismét előrelépünk abban az irányban, hogy valamennyi alkotmányos alapjogunk részletes, törvényi szintű szabályozást kapjon, és ezzel elősegítsük az alkotmányban foglalt rendelkezések gyakorlati és következetes megvalósulását.

történelmi visszpillantásként a miniszter felidézte: a sajtószabadságot, mint az állampolgári szabadságjogok egyikét a polgári forradalmak deklarálták először. Európában elsőként a francia forradalom 1789-ben. hazánkban a xviii. század végén és a xix. század elején szintén erőteljessé vált a küzdelem a sajtószabadságért. úttörő harcosai voltak ennek a magyar jakobinusok, majd a reformkorban az ország függetlenségéért és polgári átalakulásáért megindult küzdelem egyik fontos követelményévé vált a sajtószabadság.

- az első magyar sajtótörvény - az 1848. évi xviii. törvény - a polgári forradalom kiemelkedő vívmányaként jött létre. a törvény 1. paragrafusa így fogalmazta meg a sajtószabadságot: „gondolatait sajtó útján mindenki szabadon közölheti és szabadon terjesztheti... sajtószabadságon azonban a törvény nem azt értette, hogy sajtó útján bármit szabad büntetlenül írni és terjeszteni, hanem csak a tisztességes és a komoly sajtó szabadságát hirdette meg. ez az ideiglenesnek készült törvény az akkori történelmi események miatt csak rövid ideig érvényesülhetett, a kiegyezés után azonban újból hatályba lépett. /folyt.köv./ um 20.39 190386 2248

sp0011_2_130_mt1b2044 /parlament/

dr. markója imre beszéde /2. rész/

a sajtójog általános reformjának gondolata a múlt század végén merült fel. megvalósulásához azonban csaknem két évtizedre volt szükség. az új, az 1914. évi xiv. sajtótörvény számos újítást vezetett be, amelyek egy része a sajtószabadság korlátozásának irányába hatott. bár emiatt e törvény nem tekinthető valamiféle liberális jogalkotásnak, mégis több előre mutató jogintézményt is bevezetett. a helyreigazítási jog biztosítása, a hírlapírók védelmére vonatkozó új rendelkezések, a kártérítési kötelezettség előírása - amely a nem vagyoni kár megítélésére is lehetőséget adott - arra mutatnak, hogy a törvénytől nem voltak teljesen idegenek a klasszikus polgári elvek sem. az új törvény 1914 áprilisában lépett hatályba. alig három hónappal ezután kitört az első világháború, aminek következményeként olyan kivételes jogszabályok léptek életbe, amelyek igencsak szűk korlátok közé szorították a sajtószabadságot.

a magyar sajtójog fejlődésének igen fontos állomása volt a tanácsköztársaság sajtójoga. a mai magyar szocialista sajtó közvetlen történelmi előzményét ebben a korszakban találjuk meg. a tanácsköztársaság valósította meg történelmünk során először a munkásosztály sajtójának szabadságát. ezzel összhangban a tanácsköztársaság 1919. június 28-án elfogadott alkotmánya kimondta: „a tanácsköztársaságban a dolgozók véleményüket írásban és szóban szabadon nyilváníthatják... megállapította azt is, hogy megszűnt a sajtónak a tőkétől való függése, és kinyilatkoztatta, hogy minden nyomtatvány kiadásának joga a munkásságé.

a két világháború közötti ellenforradalmi korszakban az 1914. évi sajtótörvény számos rendelkezését hatályon kívül helyezték, illetve módosították. az akkori sajtójog - a rendszer jellegének megfelelően - fokozatosan korlátozta, majd teljesen felszámolta a sajtó szabadságának még a látszatát is.

a felszabadulást követő éveknek a sajtóval kapcsolatos jogszabályai a demokratikus, majd a szocialista átalakulás igényeit szolgálták. a szocialista sajtószabadság elvét rögzítette az 1949-ben elfogadott alkotmány is. ennek alapján történt meg 1959-ben a sajtójog alacsonyabb szintű szabályozása, amely jelenleg is gerincét adja a ma érvényes sajtójogi normáknak. /folyt.köv./ um 20.41 190386 2271

sp0012 2 130 mtib2045 /parlament/

dr. markója imre beszéde /3. rész/

talán ez a rövid történeti áttekintés is megfelelően illusztrálja azt a szoros összefüggést, amely az adott társadalmi és gazdasági viszonyok, a politika, a közéleti tevékenység, valamint a sajtó, a tájékoztatás között mindig is fennállt - mondta a miniszter, majd így folytatta:

- nem tagadjuk, hogy ez így van a szocializmus körülményei között is. a mi sajtónk is a társadalmi berendezkedésünknek megfelelő eszméket vall, s ezek gyakorlati érvényesítéséért dolgozik. ennek során különösen kiemelkedő szerepet tölt be a szocialista demokrácia kiteljesítésében. ehhez egyrészt az ismeretek közvetítésével teremti meg a feltételeket.

társadalmunkban ugyanis alapvető demokratikus követelmény, hogy az építőmunkában, a hatalom gyakorlásában, a közügyek intézésében való aktív részvételhez szükséges ismeretek eljussanak a lakosság széles rétegeihez. a párt, az állami és a társadalmi szervek mellett egyre növekvő feladatok hárulnak ebben a tömegtájékoztatási eszközökre, az írott és az elektronikus sajtóra egyaránt. ma, amikor az információrobbanás korát éljük, a tömegtájékoztatásnak ez nagyon is felelősségteljes tevékenysége. hiszen a sajtónak a rendelkezésre álló óriási mennyiségű információból kell kiválasztania azokat, amelyek a társadalom érdeklődésére számot tarthatnak, és az állampolgárok részére hasznosak. e lényegre törő ismeretközléstől is csak akkor várható el azonban megfelelő eredmény, ha a tájékoztatás megbízható, kellően gyors és aktuális. ez még tovább növeli a sajtó felelősségét, de azokét is, akiknek kötelessége a sajtó információkkal való ellátása.

a szocialista demokráciának emellett az is alapvető követelménye, hogy minden becsületes és jószándéku állampolgár számára biztosítsa a szabad véleménynyilvánítás lehetőségét politikánkról és politikai gyakorlatunkról. az állampolgár ugyanis így válhat csak a politika végrehajtásában való tudatos közreműködése mellett a politika kialakításának is cselekvő részesevé. a párt, állami és társadalmi szervezetek által biztosított különböző lehetőségeken túl a tömegkommunikációs fórumoknak ebben is rendkívül fontos szerepük van.

fontos követelmény, hogy a szocialista sajtónak, így a mi sajtónknak is politikailag elkötelezettnek kell lennie, és ezt az elkötelezettséget mindenkor nyíltan vállalnia kell. ez mindenképp azt jelenti, hogy a sajtónak a szocialista eszmék terjedését, a szocialista viszonyok fejlesztését, a szocialista értékrend megszilárdítását kell szolgálnia. /folyt.köv./ um

20.44 190386 2541

sp0013 2 130 mtib2046 /parlament/

dr. markója imre beszéde /4. rész/

semmilyen körülmények között nem lehet ezért szószólója a szocializmustól idegen, a magyar népköztársaság alkotmányos rendjét sértő eszméknek és nézeteknek. a sajtószabadságon tehát mi az alkotmányos és törvényes lehetőségek olyan kihasználását értjük, amely megfelel haladó társadalmi céljainknak, a nép érdekeit szolgáló progresszív törekvéseinknek és a szocialista társadalom felépítését szolgálja.

a félreértések elkerülése végett hangsúlyozni kell azonban, hogy szocialista eszméink és politikánk szolgálatán nemcsak a dícsérő szót, eredményeink elismerését és reális méltatását értjük, hanem azt is, hogy a sajtó bátran és nyíltan, ugyanakkor azonban körültekintően és felelősségteljesen tárja fel mindazokat a problémákat és hiányosságokat, amelyek az élet legkülönbözőbb területein jelen vannak és amelyek megoldása vagy megszüntetése előbbreviheti társadalmunk fejlődését. a sajtó végül is csak így válhat társadalmunk élő lelkiismeretévé, és csak így felelhet meg alkotmányos hivatásának.

a törvény előkészítése során alapvetően ilyen elvi platformról indultunk ki, és úgy gondoltuk, ha sikerül e célokat jogi normákba öntenünk, ez feltétlenül hozzájárulhat ahhoz, hogy a sajtó minden eddiginél jobban szolgálja a szocialista magyar társadalom előrehaladását.

markója imre ezután elmondta:

- a törvényjavaslat előkészítése többéves, nagy figyelmet és körültekintést igénylő munkát jelentett. ebben a munkában részt vettek a sajtóval és a tájékoztatással legközvetlenebb kapcsolatban lévő állami és társadalmi szervek képviselői, a munkálatok koordinálására pedig az igazságügyi minisztériumban - a tájékoztatási hivatal közreműködésével - kodifikációs bizottság alakult. a közös munka eredményeképpen elkészült törvény-tervezetet szakmai-társadalmi vitára bocsátották. ennek keretében a tervezetet megvitatták a tájékoztatással foglalkozó legfontosabb szervezetek és a tömegtájékoztatás munkatársai is. /folyt.köv./ um

20.45 190386 2063

sp0014 2 130 mtib2047 /parlament/

dr. markója imre beszéde /5. rész/

külön is szeretném kiemelni azt az értékes segítséget, amelyet a magyar újságírók országos szövetségétől kaptunk. a viták során számos figyelemreméltó - nem egyszer igen kritikus - észrevétel és javaslat hangozott el. úgy érzem, hogy mindent megtettünk a hasznosítható vélemények érvényesítése érdekében. többször előfordult természetesen, hogy az észrevételek és a javaslatok egymásnak is ellentmondóak voltak, a tervezett szabályozás éppen ellentétes irányu változtatását sürgették. ilyenkor a törvényelőkészítők általában a többségi véleményt érvényesítették.

a viták során viszont abban mindenki egyetértett, hogy szükség van az egységes, átfogó sajtótörvény megalkotására és hogy ennek során milyen főbb elvi és gyakorlati célkitűzéseket kövessünk. a törvényelőkészítők ennek megfelelően a javaslatban nem pusztán a sajtópolitikai követelményeket, a követendő elgondolásokat és célokat fogalmazták meg, hanem közvetlenül, konkrétan érvényesíthető normatív szabályokat is beiktattak. a sajtótörvényt ezért nem tekinthetjük elvi kerettörvénynek, megvalósulása tehát nemcsak perspektivikusan, a jövőre vetítve biztosítható, hanem olyan jogokat és kötelezettségeket megállapító alapjogszabály is, amelynek rendelkezései közvetlenül és azonnal hathatnak. természetesen a javaslatban csak az alapvető rendelkezések kaphattak helyt, a részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei és más jogterületek jogi rendelkezései tartalmazzák.

az előkészítő munka során a hazai tapasztalatok hasznosítása mellett a pozitív nemzetközi tapasztalatokat is igyekeztünk érvényesíteni, különösen az egyesült nemzetek szervezetének egyezségokmányát a polgári és politikai jogokról. nyugodt lelkiismerettel jelenthetem ki, hogy ez a törvényjavaslat az ensz által deklarált követelményeknek mindenben megfelel.

a miniszter a beterjesztett törvényjavaslat rendelkezéseiről szólva kiemelte, hogy azok tükrözik az előkészítő munka célkitűzéseit; a törvény megalkotása során megfogalmazott alapelvek megvalósulása nyomon követhető az egyes szabályokban is. a javaslat bevezető része tartalmazza a törvény hatályára, a sajtó feladatára, valamint a felvilágosítás-adási kötelezettségre vonatkozó szabályokat.

- a törvényjavaslat a sajtó feladatát az állampolgároknak a tájékoztatáshoz való jogához kapcsolva határozza meg. az állampolgárok valóságához hű, időben történő tájékoztatásáról ugyanis a sajtó köteles gondoskodni. /folyt.köv./ um
20.47 190386 2497

sp0015 2 130 mtib2048 /parlament/

dr. markója imre beszéde /6. rész/

a sajtóval szemben alapvető követelmény, hogy nyújtson hiteles képet a magyar népköztársaság politikai, gazdasági, tudományos és kulturális életéről, adjon hírt a nemzetközi élet eseményeiről, a maga eszközeivel segítse elő a különböző országok és népek jobb megismerését, a kölcsönös megértést és a béke megővését.

a sajtó azonban ne egyszerűen ismereteket közvetítsen, hanem feltáró, elemző tevékenységével segítse elő a nemzetközi politikai, a hazai társadalmi összefüggések és folyamatok megértését, mozgósítson a cselekvésre. a sajtó feladatai közé tartozik az is, hogy a szocialista társadalom fejlődését gátló, nyugalmát zavaró, a szocialista törvényességet és erkölcsöt sértő jelenségekkel szemben határozottan fellépjen.

e követelmények megvalósítása során a sajtónak tartózkodnia kell attól, hogy jogosítványait visszaélészerűen gyakorolja. a javaslat ennek legkirívóbb példáiit kategorikus tilalmak formájában fogalmazza meg. így a sajtóban közölt tájékoztatás nem sértheti a magyar népköztársaság alkotmányos rendjét, nemzetközi érdekeit, az emberi jogokat, valamint az állampolgárok és a jogi személyek jogait és törvényes érdekeit, illetőleg a közerkölcsöt. a javaslat külön is megtiltja, hogy a tájékoztatás ürügyén a sajtó az emberiség ellen elkövetett bűncselekmények igazolását, a más népek elleni gyűlöletkeltést, a sovinizmust, a háborus uszítást, a nemzetiségi, a faji, a felekezeti és a nemek közötti hátrányos megkülönböztetést propagálja. a tisztességes és objektív tájékoztatás követelményének törvényi megfogalmazásaként pedig rögzíti, hogy a reklámot a tájékoztatástól elkülönítve, e jellegét kifejezve kell közölni.

nyilvánvaló azonban, hogy a sajtó csak akkor tud megfelelni e törvényi hivatásának, ha hozzájut a feladatai ellátásához szükséges információkhoz. ezt biztosítják a javaslatnak azok a rendelkezései, amelyek az állami szervek, a gazdálkodó szervezetek, a társadalmi szervezetek és az egyesületek felvilágosítás-adási kötelezettségének szabályait tartalmazzák, és amely elöl e szervek csak akkor zárkózhatnak el, ha a felvilágosítás állami, szolgálati, üzemi vagy magántitkot sértene. az állami, a szolgálati, az üzemi és a magántitok fogalmát egyébként más, magas szintű jogszabályok, köztük a büntető törvénykönyv és a polgári törvénykönyv határozzák meg. a felvilágosítás megtagadására tehát csak akkor kerülhet sor, ha e jogszabályok a kérdéses adatot, információt kifejezetten titoknak minősítik. /folyt.köv./ um
20.48 190386 2587

sp0016 2 130 mtib2049 /parlament/

dr. markója imre beszéde /7. rész/

amennyiben az adatszolgáltatásra illetékes személy a tájékoztatást alaptalanul megtagadná, vele szemben bírósági jogvédelem igénybevételére, illetve felelősségre vonásra kerülhet sor. ezáltal megszűnik a lehetősége annak, hogy a tájékoztatásra kötelezettek a közérdekre történő alaptalan hivatkozással kizárhassák munkájukból a társadalmi nyilvánosságot és ellenőrzést, megkísérelve ezzel a hibák vagy esetleg a bűnös magatartások elleplezését.

a javaslat a tájékoztatás hitelességét azzal is biztosítani kívánja, hogy előírja: a sajtó részére felvilágosítást adó személy a valóságnak megfelelő felvilágosítást köteles adni. a félrevezető vagy hamis tájékoztatást a jogszabályok szintén szankcionálják: a jogsérelem jellegétől és fokától függően büntetőjogi, polgári jogi vagy munkajogi jogkövetkezmények alkalmazására kerülhet sor.

természetesen az is előfordulhat, hogy a felvilágosítást adó személy védelméről kell gondoskodni. különösen akkor, ha a közérdekkel ellentétes tevékenységre vagy mulasztásra hívta fel a figyelmet, és ennek következtében hátrányoktól tarthat. a javaslat ezért a közérdekű bejelentést, illetőleg javaslatot tevő személyeket megillető fokozott védelmet biztosítja a sajtó részére felvilágosítást adó személynek is.

a továbbiakban a miniszter elmondta: az előkészítés során komoly viták folytak arról, hogy a sajtó által nyilvánosságra hozott közérdekű bejelentésekre, javaslatokra az érintett szervek kötelesek legyenek-e intézkedni, a sajtóban válaszolni. voltak olyan vélemények, amelyek szerint a mai szabályozás, amely a válaszadást kötelezően előírja, a gyakorlatban nem vált be. a válaszok rendszerint formálisak, közlésük a sajtószerveket rendkívül nagy adminisztrációval terheli, így e jogintézmény társadalmi hasznossága megkérdőjelezhető.

- mi ezekkel a véleményekkel szemben arra a meggyőződésre jutottunk: közéletünk demokratizmusa megkívánja, hogy a sajtóban megjelenő közérdekű észrevételek ne maradjanak érdemi válasz nélkül. a sajtó munkája csak akkor lehet hatásos, ha a hibák, a hiányosságok feltárását az érdekelt szervek intézkedése követi, ha a társadalom figyelmére, érdeklődésére számítottatva közérdekű bejelentések és javaslatok nem maradnak visszhang nélkül. a törvény ezért előírja, hogy, ha a sajtó ezt igényli, az érintett szervek kötelesek a bejelentést megvizsgálni és megválaszolni. /folyt.köv./ um

20.49 190386 2428

sp0017 2 130 mtib2050 /parlament/

dr. markója imre beszéde /8. rész/

természetesen ahhoz is fontos társadalmi érdekek fűződnek, hogy a válasz - szükség esetén - ugyanolyan nyilvánosságot kapjon, mint amelyet a közérdekű felvetés kapott. ezért, ha az érintett szerv kéri, a sajtó nem zárkozhat el a válasz nyilvánosságra hozatala előtt. a választ tartalmi változtatás nélkül kell nyilvánosságra hozni. nem köteles tehát a sajtó a választ teljes terjedelmében közölni, de csak olyan rövidítést alkalmazhat, amely a válasz lényegét nem változtatja meg.

a sajtó megnövekedett szerepe és a sajtóra háruló fokozott felelősség kapcsán markója imre rámutatott:

- a sajtóval szemben támasztott növekvő igények szükségessé tették, hogy a törvény rendezze a sajtó szervezetének és a sajtó munkatársainak alapvető jogait és kötelelességeit. e körben szabályoztuk az időszaki lap alapításának és kiadásának feltételeit, a magyar rádió, a magyar televízió és a magyar távirati iroda működésének legfontosabb szabályait, valamint az újságírók alapvető jogait és kötelelességeit.

a szocialista sajtó jellemzője, hogy az időszaki lapok tartalmukban a társadalom kisebb vagy nagyobb csoportjainak igényeihez igazodnak, ezek érdekeit juttatják kifejezésre, ettől függően alakul az adott sajtóorgánus arculata, szerkesztésmódja, hangvétele. így minden időszaki lapnak külön olvasótábora alakult ki, amelynek ízlése és igényei formálják a lap sajátos profilját. annak a követelménynek, hogy az időszaki lap a társadalom meghatározott rétegeihez színvonalasan, az igényeknek megfelelően szólhasson, legfőbb intézményes biztosítéka az a rendelkezés, amely az időszaki lapok alapítását a társadalom szervezeteire, az állami szervekre, a társadalmi szervezetekre, a gazdálkodó szervezetekre és az egyesületekre bizza.

az időszaki lap alapítója a lap „gazdája”, e minőségéből következően a lap alapítóját az alapítással kapcsolatosan lényeges kötelezettségek terhelik, így például a politikai, az erkölcsi és nem utolsósorban a vagyoni felelősség. a lap alapítóját ugyanakkor megilleti az a jogosultság, hogy meghatározza a lap célját, jellegét, irányvonalát, és kineveze a szerkesztőség vezetőjét.

a törvényjavaslat az időszaki lapok mellett nagy figyelmet szentel a tömegtájékoztatás másik három, alapvetőnek tekinthető intézményének, a magyar rádióknak, a magyar televízióknak és a magyar távirati irodáknak is. e témakörben a javaslat az eddigieknél rugalmasabb szabályozás kialakításával igyekezett megteremteni a lehetőségét az elektronikus sajtó további fejlődésének, tömegessé válásának, az igények jobb és differenciáltabb kielégítésének.

/folyt.köv./ um

20.50 190386 2640

sp0018 2 130 mtib2051 /parlament/

dr. markója imre beszéde /9. rész/

a fő szabály változatlanul az, hogy rádió- és televízióműsört a magyar rádió és a magyar televízió készíthet. az általuk közvetített országos és körzeti műsorokhoz a jövőben sem lesz szükség külön engedélyre. a magyar rádió és a magyar televízió mellett azonban ezentúl más szervek is alapíthatnak helyi műsorokat készítő stúdiókat. e stúdiók alapítására és működésére viszont ugyanazok a szabályok fognak vonatkozni, mint az időszaki lapokra.

- a sajtó munkatársainak régi kívánságát teljesíti a törvényjavaslat, amikor rögzíti az újságírói hivatás gyakorlásával összefüggő jogokat és köteleességeket. a jogok és köteleességek a maguk összességében kifejezik azt a különleges helyzetet, amelyet az újságíró társadalmunkban elfoglal. ezek a rendelkezések az információ megszerzésének és felhasználásának, az újságíró és a felvilágosítást adó személy közötti kapcsolat kérdéseinek, végül az újságírói tevékenység önállóságának és függetlenségének szabályaival foglalkoznak. e szabályozás kialakításánál is a jogok és a kötelezettségek összhangjának megteremtésére törekedtünk. a javaslat ezért kinyilvánítja, hogy az újságíró bárkitől jogosult felvilágosítást kérni, a kapott felvilágosítást azonban csak kellő körültekintéssel, mindenoldalú alapos ellenőrzés után használhatja fel.

az újságíró jogosult a felvilágosítást adó személy nevét titokban tartani, ha azonban a tájékoztatás bűncselekményre vonatkozott, az informátor neve már nem hallgatható el. hasonlóan jelentős az a rendelkezés is, amely arra kötelezi az újságírót, hogy a közlésre előkészített nyilatkozatot bemutassa a nyilatkozatot adó személynek. ha a nyilatkozatot adó ezt követően úgy dönt, hogy a közzétételhez nem járul hozzá, ez csak akkor fogja a közzétételt megakadályozni, ha a hozzájárulás megtagadására azért került sor, mert az újságíró a nyilatkozatot megváltoztatta. a közzétételhez való hozzájárulás alaptalan megtagadása tehát nem sértheti a tájékoztatás igényét.

miután a sajtó tevékenysége, a tájékoztatás a szó legteljesebb értelmében a köz érdekeit szolgálja, gondoskodni kellett ezért az e tevékenységet művelők, tehát az újságírók fokozott védelméről is. a javaslat ennek érdekében az újságíró számára ugyanazt a jogi védelmet biztosítja, amely a közérdekű bejelentőket megilleti.

/folyt.köv./ um
20.51 190386 2409

Ra

sp0019 2 130 mtib2052 /parlament/

dr. markója imre beszéde /10. rész/

ezen túlmenően pedig a sajtó tevékenységének elősegítésére a törvény végrehajtási rendelete új szabálysértési tényállást is meghatároz. a jövőben szabálysértést követ el, és ennek alapján pénzbírsággal sújtható az a személy, aki az újságírót hivatásának jogszerű gyakorlásában erőszakkal vagy fenyegetéssel szándékosan akadályozza.

ennek kapcsán azt is hangsúlyozni kell természetesen, hogy az újságírókat is változatlanul felelősség terheli hanyag, felelőtlen vagy bűnös magatartásukért, s ezt a büntetőjogi, a polgári jogi és a munkajogi szabályok egyaránt szankcionálják.

- a javaslat önálló fejezetet szentel a sajtóigazgatási szabályoknak. a sajtóigazgatás a sajtójognak a gyakorlat által a legnagyobb érdeklődésre számot tartó területe. az előkészítés során is a figyelem homlokterében állt ez a kérdés és talán a sajtóigazgatási szabályok váltották ki a legtöbb vitát. nem véletlenül, hiszen alapvetően az igazgatási, ezen belül az engedélyezési szabályoktól függ a sajtószabadság alkotmányos alapelveinek, illetőleg a törvényben megfogalmazott elvi rendelkezéseinek a megvalósulása.

azzal a problémával állunk itt szemben, hogy e szabadságjognak a magas szintű jogszabályokban megfogalmazott alapelve a gyakorlati megvalósulás során nem fordul-e a visszájára; csak ünnepélyes, de tartalmatlan kinyilatkoztatás marad-e, vagy a mindennapok élő realitásává válik. határozottan állíthatom, hogy az előterjesztett javaslat idevonatkozó rendelkezései ez utóbbit segítik elő.

e rendelkezések talán legtöbbet vitatott része az engedélyezési rendszer volt. a törvényjavaslat a viták során elhangzott szélsőséges nézeteket elkerülve alapvető elvként azt tartotta fenn, hogy a sajtótermékek előállításához és nyilvános közléséhez engedélyre van szükség. az engedélyező hatóságokat a törvény végrehajtási rendelete lényegében a jelenlegi szabályozással egyezően jelöli meg. ugyanakkor az engedélyezés alól mentesített sajtótermékeket a javaslat lényegesen szélesebb körben és egyértelműbben határozza meg, mint az eddigi szabályozás.

a kiindulópont az, hogy a sajtószerv vezetőinek felelőssége, illetőleg a sajtószerv működéséhez adott engedély szükségtelemmé teszi az egyes adások, lapszámok vagy egyéb sajtótermékek előállításához és nyilvános közléséhez kiadott egyedi engedélyt. mindezek alapján megállapítható, hogy az engedélyezési rendszer nem annyira az egyes sajtótermékekre, hanem általában a sajtótermék előállítására és nyilvános közlésére hivatott szervek működésére vonatkozik. /folyt.köv./ um
20.53 190386 2644

Ra

sp0020 2 130 mtib2053 /parlament/

dr. markója imre beszéde /11. rész/

igy engedélyezésen nem az egyedi sajtótermék tartalma felett gyakorolt előzetes állami ellenőrzést kell érteni, hanem az állam véleménynyilvánítását arról, hogy az előállítás és a nyilvános közlés törvényes feltételei biztosítottak-e. az engedélyezési rendszer ezért sokkal inkább elősegítője, mintsem gátja a sajtó szabad működésének.

ugyanerre a meggyőződésre juthatunk, ha megvizsgáljuk a törvényjavaslatnak az engedély megtagadására és visszavonására vonatkozó szabályait. ezeknek a szabályoknak a törvényben történő elhelyezése már önmagában is jelentős lépés a sajtószabadság kiteljesítésének irányában. a törvényi szintű engedélyezési szabályok biztosítják a szubjektív elbírálás kizártságát. ebben a normatív feltételekre épülő engedélyezési rendszerben az engedély kiadása csak akkor tagadható meg, illetőleg az engedély csak akkor vonható vissza, ha a törvény azt kifejezetten lehetővé teszi.

a sajtószabadság érvényesülése szempontjából nagyon fontos, hogy a jogszabály milyen széles körben vonja meg az esetleges tilalmakat. nos, a mi törvényjavaslatunk rendelkezései csak akkor teszik lehetővé az engedély megtagadását, ha annak kiadása a törvény elvi és konkrét rendelkezéseibe ütközik, vagy ha az előállítás és a nyilvános közlés személyi és tárgyi feltételei hiányoznak, illetve ha a sajtótermék útján bűncselekmény, illetőleg szabálysértés valósul meg.

az engedélyező hatóság elutasító határozata ellen a javaslat-tervezet biztosítja a bírósági ut igénybevételét. a sajtószabadság védelmének és az állampolgári jogok érvényesülésének fontos biztosítéka, hogy bizonyos kérdésekben csak a törvényeknek alárendelt, független bíróságok dönthessenek. ebből a megfontolásból kerül a döntés a bíróságok hatáskörébe azokban az esetekben is, amikor az ügyész a sajtótermék nyilvános közlését megtiltandónak tartja, illetve azt felfüggeszti. ezzel a rendszerrel egyébként a modern sajtórendészeti szabályozásokban általánosan ismert, nemzetközileg is elfogadott megoldást vezettünk be.

- vázlatosan áttekintve a sajtóigazgatás alapvető szabályait, remélem, sikerült meggyőzőn mindenkit arról - mondta markója imre -, hogy a javaslat egy valóban demokratikus, az állampolgári jogok érvényesülését fokozott mértékben elősegítő jogi szabályozás alapjait fektette le. /folyt.köv./ um-kö
20.55 190386 2426

sp0021 2 130 mtib2054 /parlament/

dr. markója imre beszéde /12. rész/

végezetül arról a kérdéskörrel szolt a miniszter, amelynek a jelentősége éppen azáltal növekedett meg, hogy a javaslat szabályai a sajtó mozgásterét, cselekvési szabadságát lényegesen megnövelték, ez pedig a sajtószervek vezetőinek a felelőssége. a javaslat - a jelenlegi szabályozással azonos módon - a sajtószerv vezetőjét teszi felelőssé a sajtópolitika elveinek érvényre juttatásáért és a vezetése alatt álló szerv tevékenységéért. mindez nem érinti az egyes belső szervezeti egységek /főszerkesztők, műsorszerkesztők/ vezetőinek és az újságíróknak a felelősségét. az előbbieket az általuk szerkesztett műsorokra vonatkozóan egyéni felelősség terheli, az újságírók felelőssége pedig a már ismertetett szabályok szerint alakul.

- tisztelt országgyűlés! a magyar szocialista munkáspárt xiii. kongresszusának határozata értelmében nagy és felelősségteljes feladat hárul a sajtóra, a tömegtájékoztatásra, a párt és a kormány politikájának megismertetésében, a hiteles, pontos és gyors tájékoztatásban, a közvélemény formálásában, a közéleti magatartás és a társadalmi cselekvés kialakításában.

a törvényjavaslat előterjesztésekor a kormány nevében is kijelenthetem, hogy a most ismertetett jogi szabályozás a politikai, az állami szervek, a gazdálkodó szervezetek és az egész társadalom tevékeny támogatása mellett alkalmas a sajtó munkájának a továbbfejlesztésére, és megfelelő kereteket ad szocialista társadalmunk által a sajtó elé kitűzött feladatok teljesítéséhez.

befejezésül markója imre kérte az országgyűlést, hogy a sajtóról szóló törvényjavaslatot fogadja el és iktassa az ország törvényei közé. /mti/

of/um-kö -ár
20.56 190386 1694

Ra

sp0022 2 130 mtib2055 /parlament/

bányász rezső beszéde /1. rész/

1986. március 19. - a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk bányász rezső államtitkár felszólalásának némileg rövidített szövegét; a beszéd az országgyűlés csütörtöki ülésén hangzik el.

az anyag feloldásig embargós!

x x x

bányász rezső államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke előljáróban hangsúlyozta: társadalmi életünk, szocialista demokráciánk fejlődésének szép eredményeként most olyan törvényjavaslatot tárgyal az országgyűlés, amelynek legfőbb szándéka, hogy megerősítse az alkotmányban biztosított sajtószabadságot, a sajtótörvény javaslata ugyanakkor kiegészíti az alkotmányos alapjogot az állampolgároknak a tájékoztatáshoz való jogával, valamint a sajtó dolgozóinak azzal a jogával és kötelességével, hogy felelősen, megbízhatóan - a javaslat szavaival szólva: hitelesen, pontosan és gyorsan - tájékoztassanak a haza és a világ ügyeiről.

a továbbiakban arról szólt, hogy történelmünk ritka szép pillanatait - 1848-at és 1919-et - kivéve, a kétszáz éves magyar nyelvű sajtó szinte mindvégig a hatalom fojtásában fuldoklott. egyebek mellett felidézte, hogy a horthy-féle ellenforradalmi rendszerben a kommunista és minden más baloldali orgánium ellen hadakozva előbb jogszabályok egész sorával, a 30-as évek végétől pedig már fasiszta kötelmekkel szigorították a sajtó helyzetét.

- a mai magyar tömegtájékoztatás tisztelettel vallja magát azok örökösének, akik e törvényekkel és a mögöttük álló erővel dacolva - nem ritkán személyes szabadságukat és életüket is kockáztatva - őrizték a szavak tisztaságát, vállalták a haladás szolgálatát, vállaltuk és megőrizzük azok örökségét, akik az ellenforradalmi rendszerben a baloldal legális, féllegális vagy illegális sajtójában, a bécsi vagy a moszkvai emigráció sajtójában a szocialista eszmék és általában az igazi demokrácia, a haladás őrzői, hirdetői voltak.

vannak nagy mártírjaink - somogyi béla, bacsó béla, bálint györgy, rózsza ferenc, ságvári endre -, akik nem élhették meg a felszabadulás napját, és voltak, akiknek megadatott, hogy a szabad magyarországiért folytatott harcuk után a felszabadult hazát, szocialista építőmunkánkat is szolgálhatták tehetségükkel, tollukkal. /folyt.köv./ kö

20.57 190386 2361

sp0023 2 130 mtib2056 /parlament/

bányász rezső beszéde /2. rész/

soha nem feledkezünk meg komját irén és szirmai istván, szakasits árpád és mihályfi ernő és sok más pályatársuk élete példájáról. emberi-ujságirói örökségük, elkötelezettségük és etikai tartásuk, felkészültségük és a szakma iránti alázatuk, valóságkutató kíváncsiságuk és felelősségtudatuk mércéül állítható mai tömegtájékoztatásunk egésze elé.

az államtitkár ezután hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat szelleme és paragrafusai az alkotó emberséget, a humanizmust és a legszélesebb értelemben vett demokratizmust képviselik. sajtónkat is a szocialista demokrácia fejlesztésének szolgálatára ösztönzik; joggal, hiszen csak megfelelő ismeretekkel rendelkező, jól tájékozott állampolgároktól lehet elvárni, hogy cselekvő alakítói legyenek életünknek, fejlődésünknek, jövőnknek.

- sajtónk sokban segítette és még fokozottabban segítheti a nemzeti közmegegyezés formálását, építőmunkánk, gazdasági fejlődésünk meggyorsítását, a társadalom- és a művelődéspolitikai feladatok végrehajtását, segíti a békéért és a társadalmi haladásért folyó nemzetközi küzdelem, a békés egymás mellett élés gyakran bonyolult kérdéseinek megvilágítását, a testvéri szocialista országokhoz fűződő kapcsolatok elmélyítését a közéletben. a magyar televízió, a rádió, az írott sajtó küldetésének tekintti a megbízható, gyors, az összefüggéseket is hitelesen bemutató tájékoztatást, korunk valóságának tiszta tükrözését, az orientálás és a társadalmi tettekre való mozgósítás kettős feladatának minél jobb elvégzését.

valljuk, hogy a tájékoztatás nyíltsága, őszintesége és teljessége elengedhetetlen tartozéka a szocialista demokráciának. ezt erősítette meg pártunk xiii. kongresszusának határozata, s ez fogalmazódott meg kormányunk öt éves munkaprogramjában is. a televízió, a rádió, az írott sajtó dolgozóinak rendkívül felelős szerepük van abban, hogy népünk mindenkor a valóságnak megfelelő képet kapjon az ország helyzetéről. nálunk már hosszú ideje senki sem igényli a sajtótól az eredmények megszépítését, a hibák elhallgatását, vagyis a „lakkozást”, a valós helyzet bemutatásához természetesen az is hozzátartozik, hogy a tömegtájékoztatás tükrözze a dolgozó, alkotó emberek fáradozását, erőfeszítéseit és ezek eredményeit is. /folyt.köv./ kö

20.58 190386 2354

De

--

sp0024 2 130 mtib2057 /parlament/

bányász rezső beszéde /3. rész/

a továbbiakban az államtitkár kiemelte, hogy a sajtótörvény gerincének is tekinthetők azok a törvényszakaszok, amelyek az újságírók jogaival és kötelességeivel foglalkoznak, ezek megfogalmazása tükrözi pártunk és kormányunk véleményét, hogy a szocialista demokrácia intézményrendszerében ma a politikai nyilvánosság továbbfejlesztése az egyik legfontosabb tényező: a szabad véleménynyilvánítás jogának megerősítésében, a tájékoztatáshoz való jog megfogalmazásában, a felvilágosítási kötelezettségben éppen úgy, mint a sajtó és az újságíró megnövekedett felelősségének jogszabályba foglalásával. kormányunk határozott véleménye - mondotta -, hogy a törvényjavaslat mind szellemében, mind tételes szakaszaiban kellő jogi biztosítékokat nyújt a sajtónak fontos feladatai ellátásához.

az előkészítő munkálatokról szólva hangoztatta, hogy a széles körű szakmai-társadalmi vita, éppúgy, mint a tárcák véleményei eredményesen formálták, gazdagították a törvény tartalmát. a magyar újságírók országos szövetsége, az illetékes szakszervezet és a tájékoztatási hivatal szervezésében, tucatnyi szakmai fórumon - a lapszerkesztőségekben, a rádióban, a televízióban, az mti-nél, az írók körében - százak és százak vitatták meg a tervezetet.

bányász rezső rámutatott: a törvényjavaslat nemcsak hogy nem korlátozza a sajtó kívánatos mozgásterét, hanem - elveinknek és jelenlegi gyakorlatunknak megfelelően - kibővíti azt, de nem ad teret a partatlan liberalizmusnak, a nép- és társadalomellenes eszméknek, és nem engedi meg a magyar népköztársaság alkotmányos rendje, törvényei, barátai és szövetségesei elleni uszítást.

- nyilvánvaló, hogy a tömegtájékoztatás csak akkor felel meg társadalmi hivatásának, ha rendelkezik a szükséges információkkal, értelmezésük, magyarázatuk képességével. a kormány előtt nem ismeretlen, hogy a sajtótörvény előzetes szakmai vitája során például a felvilágosítási kötelezettségről heves viták alakultak ki. sokan voltak, akik úgy vélték, hogy ennek törvénybe foglalása kiszolgáltatottá teszi az állami szerveket, intézményeket és vállalatokat, ha - ugymond - a sajtó megkövetelheti az információkat. az újságírók egy része viszont - korábbi rossz tapasztalataira emlékezve - hajlamos volt korlátozást látni az üzemi-üzleti vagy magántitok elengedhetetlenül szükséges törvényi megfogalmazásában. számunkra a társadalom közös érdekei mutatják a cselekvés követendő irányát. a nyilvánosság nem öncél, azt az egész népgazdaság, a közügyek tisztasága, a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének érdekében szükséges növelnünk, nem pedig azért, hogy valakinek az egyéni érdeklődését vagy éppenséggel kíváncsiságát elégítsék ki. /folyt.köv./ kö

20.59 190386 2719

Rv

--

sp0025 2 130 mtib2058 /parlament/

bányász rezső beszéde /4. rész/

a felvilágosítási kötelezettség - miként a sajtótörvény egyetlen más szakasza sem - nem lehet visszaélések forrása. a valódi titkokat a jövőben sem tárhatjuk a világ elé: mindenkor lesznek államunknak olyan tényei, történései, amelyeknek nyilvánosságra hozatala sértené politikai, diplomáciai, gazdasági, egyszóval nemzeti érdekeinket. ugyanakkor a törvényjavaslat nagy figyelmet fordít arra, hogy az újságírók munkájuk során minél kevesebb akadályba, mesterségesen előidézett, mondvacsinált „titokba”, ütközzenek. a kormány már hosszú ideje törekszik az államélettel, a belpolitikával, a gazdasági kérdésekkel foglalkozó újságírók teljes körű tájékoztatására; világosan megismerteti a sajtó dolgozóival döntéseinek hátterét, mozgatórugóit és társadalmi szándékait. hasonló magatartásra buzdította és ösztönzi a kormány az államhatalom és az államigazgatás más szerveit, s a helyi népképviselői szerveket is. a jövőben nemcsak a politika és a kormányzat, hanem az igazságszolgáltatás is felléphet azok ellen, akik a sajtó által gyakorolt társadalmi nyilvánosság és ellenőrzés kizárására vagy kijátszására törekednek.

ugyanakkor a sajtó fontos tisztének eredményes ellátásához javítani kell a tájékoztatásban dolgozó újságírói szakmai színvonalát és erkölcsi, etikai szintjét is. a sajtóra nemcsak a valószínű hű tükröztetése és a mozgósítás, hanem az értékörzés és az értékteremtés feladatai is várnak. a tömegkommunikáció munkatársainak szüntelenül gondolniuk kell arra a végtelenül nagy felelősségre, amit a kimondott vagy az írott szó jelent. sokat kell még tennünk azért is, hogy sajtónk szava, szép tartalma, nemes törekvései el is jussanak oda, ahová szánjuk: „a milliók szívébe,,.

a sajtónyelv tisztaságát szándékaink, gondolataink, cselekedeteink tisztaságával is példázzuk. a formájában is szép szóval eredményesebben küzdhetünk a társadalom előtt álló nagyszabású feladatok sikeres megoldásáért: így mozgósíthat a sajtó bátor tettekre, következetes cselekvésre a nemzeti egységért, szocialista építőmunkánk meggyorsításáért, s így ösztönözhet a hatékonyabb termelésre, a munkafegyelemre. a sajtó segítsen megértetni: mi az országos, s mi a helyi érdek, küzdjön a közjóért, az erkölcsért, az emberi tisztességért, neveljen az egészséges életmódra, harcoljon a könnyelműség, a felelőtlenység, az alkoholizmus ellen. s persze, az újságíró, a publicista, a riporter szavának hitelét növeli, ha szavait átfűti a személyes meggyőződés, a személyes példa. /folyt.köv./ kö

21.01 190386 2530

Rv

--

sp0026 2 130 mtib2059 /parlament/

bányász rezső beszéde /5. rész/

az államtitkár a sajtó tudatformáló, mozgósító szerepének jelentőségét, tömeghatását tényekkel is érzékeltette. mint mondotta, az elmúlt 30 esztendőben 3 millió magyar család vált tévénezővé, s mindegyik család tulajdonában több rádiókészülék is található. a televízió a két fő- és a körzeti adásaiban hetente már csaknem száz órán át sugároz műsort. a magyar rádió 3 központi és 5 regionális programját heti 540 órás műsoridőben közvetíti. sajtónk demokratizmusát tükrözi, hogy jelenleg 1720 időszakos lap jelenik meg, s ezek évente 1 milliárd 400 millió példányban jutnak el az olvasókhoz. csupán a központi és a vidéki napilapok példányszáma meghaladja a napi 3 milliót és a 34 hetilapé a heti 7 milliót. vagyis: az átlagos magyar család legalább egy napilapot és 2 hetilapot olvas. a magyarországi egyházak 16 ujságot jelentetnek meg.

befejezésül hangsúlyozta: a magyar népköztársaság kormánya a nyílt szó, a véleményszabadság híve, amit a sajtótörvény javaslatának elkészítése és betervezése is bizonyít. a törvényjavaslat a magyar szocialista munkáspárt három évtizedes, nyílt és következetes, a gyakorlat próbáját kiállt tájékoztatáspolitikájára épít, a szocialista törvényesség elveinek és gyakorlatának egyaránt megfelel. olyan sajtótörvényünk születhet, amely nemcsak a szocialista demokratizmus lendítője lehet, hanem tovább növelheti a nemzetközileg elismert és becsült magyar tájékoztatás rangját. /mti/

di/kö -ár
21.02 190386 1480

- v é g e -

Belföldi hírek

budapest, 1986. március 20. bel c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 160 mtib1001

bibliotheca saeculorum

1986. március 20. - az európa kiadó és a pozsonyi tatran kiadó közös vállalkozásában, a bibliotheca saeculorum sorozatban újabb kötetek jelennek meg az idén. nyomdában van már stefan holcik szlovák történész munkája a pozsonyi koronázási ünnepségekről. a gazdagon illusztrált könyv az 1560-as évektől kíséri végig az eseményeket, bemutatva a szertartások menetét, az ünnepségek forgatagát. juhász gyula szakolcán töltött két esztendejének gazdag írói terméséből válogatták a „milyen volt...”, című kötet anyagát. a könyvben helyet kap a költő egyetlen, önmagáról szóló prózai műve, az orbán lelke című kisregény.

formálódnak már a jövő évi tervek is. eszerint a törökellenes harcok idejéből közös dokumentumokat, krónikarészleteket, iratokat gyűjtenek össze, olyanokat, amelyek a magyar és a szlovák nép történelmi egymásrataltságáról, közös küzdelméről tanuskodnak. a későbbi elképzelések között szerepel a két világháború közötti haladó ifjúsági mozgalmakból a szlovákiai dav és sarló történetét bemutató kötet, valamint a középkori szlovák elbeszélésekből válogató kiadvány.

a magyar és a szlovák nép multjának, történetének, irodalmi kapcsolatainak bemutatására már 1981 óta jelennek meg közösen gondozott kötetek a tatran kiadóval. azóta látott napvilágot a magyar, illetve a szlovák tanácsköztársaságról szóló könyv, továbbá mednyánszky atajos két munkája, a „festői utazás a vág folyón magyarországon, /1825/, s a „regék és mondák,, amely az 1829-es